

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов, 66
Tel. + 359 /73/ 8855 01, Fax: + 359 /73/ 8855 16
E-mail <http://www.swu.bg>

Катедра "Социална педагогика"

Информационен пакет ECTS

Специалност „Социална педагогика“

ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: ПЕДАГОГИЧЕСКИ
НАУКИ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: ПЕДАГОГИКА
ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН:
БАКАЛАВЪР

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ:
ПЕДАГОГ, СОЦИАЛЕН ПЕДАГОГ, ВЪЗПИТАТЕЛ
ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: РЕДОВНА

ЦЕЛ НА ПОДГОТОВКАТА

ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Обучението в бакалавърската програма по социална педагогика има за **цел** да подготви специалисти с образователно-квалификационни параметри, които им дават възможност за пълноценна реализация във възпитателна, интегрираща, социално-подкрепяща, (ре)социализираща, изследователска и организационна дейност в работни полета със специфични социално-педагогически проблеми.

В съответствие с чл. 4 от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“ (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.) обучението по специалността осигурява изгражда у социалните педагози следните професионални компетенции:

• А. Широкопрофилни теоретични знания и практически умения:

- познава и владее понятийно-терминологичната система на социалната педагогика и на частни нейни теории и практики; познава и може да прилага различни технологии на социалното възпитание; познава историята на социалната педагогика и социалното възпитание; владее технологии за социалнопедагогическо консултиране и социално-педагогическа работа с лица със зависимо и агресивно поведение;
- разбира и диагностицира процесите на социализация и отклоненията от нея;
- прилага технологии за ресоциализация; за възпитание в различни културни и етнически общности (за интеркултурно образование) и др.;
- познава същността и функционирането на социалнопедагогическите институции, тяхната нормативна уредба и организация на дейността им;
- има знания и умения за използване на информационните технологии в социалната практика и др.;
- познава и разпознава различните психични процеси и закономерности в познавателното, емоционалното и социалното развитие на индивида,

психологическите механизми на възпитанието, отклоняващото се поведение и ресоциализацията, психологическите аспекти на възпитанието в условията на етнокултурни различия и др.;

- знае и разбира същността и регулирането на социалните отношения;
- познава социалната политика, социалното законодателство, управлението на социално-педагогически институции и др.;
- познава и може да планира и провежда социалнопедагогически изследвания;
- умее да осъществява различни видове дейности: социалнопедагогическа, научно-методическа, културно-просветна, организационно-управленска;
- **Б. Умения за адаптивност в съответствие с изменящите се условия на работната среда:**
 - умее да комуникира, да създава и поддържа доверие, да преодолява и управлява конфликти, да разработва и управлява проекти със социално- педагогическа насоченост и др.;
 - може да пренася знания и технологии, да операционализира, технологизира и внедрява в практиката съвременни теоретични постижения;
 - цени и поддържа стремеж към непрекъснато повишаване на квалификацията и самообразование;
- **В. Умения за самостоятелна професионална работа и работа в екип:**
 - разбира значението на професионалното усъвършенстване и умее самостоятелно да търси източници на информация;
 - може да се ориентира самостоятелно в теоретико-приложните постижения и нововъведения в областта на социалната педагогика;
 - познава и може да прилага диагностични методики, може подготвя и провежда самостоятелно изследване;
 - умее да управлява и оказва социална подкрепа, индивидуална помощ в обучението;
 - знае и може да планира и осъществява професионална интервенция при рискови групи деца и семейства, малцинства и етнически общности;
 - умее да работи с нормативни документи; познава уредбата на неправителствени организации в своята област;
 - цени професионалното сътрудничество и взаимопомощ и може да работи в екип;
- **Г. Формиране на личностни и професионални качества:**

Резултат от обучението по специалността е формирането на професионално значими личностни качества като търпеливост, толерантност, дружелюбност, самоконтрол, искреност, дипломатичност, адаптивност, инициативност, емпатия, откритост, креативност и др., като условие за ефективни възпитателни и социални взаимодействия.

Студентите, успешно завършили обучението по специалност „Социална педагогика” с образователно-квалификационна степен „бакалавър”, придобиват професионална квалификация „социален педагог”. Те са подготвени да оказват педагогическа, експертна, консултантска и организационна помощ на деца, възрастни и стари хора със социално-педагогически проблеми и да извършват възпитателна и организационна дейност в училищна и извънучилищна среда.

Бакалавърът по социална педагогика има следните възможности за професионална реализация:

- възпитател в социално-педагогически интернати, в детски селища, в извънучилищни учреждения и центрове за работа с деца и младежи, възпитателни училища-интернати (ВУИ);
- педагогически съветник в училища;
- експерт към регионалните инспекторати по образование по въпросите, свързани със специфични образователни потребности и поведенчески отклонения на децата;

- експерт в общински отдел "Образование";
- консултант и организатор на социокултурни дейности в различни възрастови, етнически и професионални общности, в неправителствени и в системата на непрекъснатото образование;
- аналитичен специалист в образованието като изследовател в областта на социалната педагогика;
- педагог в детски педагогически стаи;
- социален педагог в домове за временно настаняване на малолетни и непълнолетни;
- обществен възпитател;
- възпитател и социален педагог в пенитенциарни институции;
- възпитател и социален педагог в пробационни центрове;
- експерт в отделите за закрила на детето.

Квалификационната характеристика на специалността „Социална педагогика” за образователно-квалификационна степен „бакалавър” с професионална квалификация „социален педагог” е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, Класификатора за професионалните направления и специалности във висшето образование и Правилниците на ЮЗУ „Неофит Рилски”.

УЧЕБЕН ПЛАН

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Обща и възрастова психология	4.5	Интеркултурно образование	4.0
История на педагогиката и българското образование	4.5	Педагогика - II ч. Дидактика.	5.0
Педагогика - I ч. Теория на възпитанието	5.5	Педагогическа психология	4.0
Съвременен български език	4.5	Чужд език	5.0
Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда	3.0	Педагогическа социология	5.0
Чужд език	5.0	Етика и религиозно възпитание	4.0
Спорт	3.0	Спорт	3.0
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
Трети семестър	ECTS кредити	Четвърти семестър	ECTS кредити
Предучилищна педагогика	7.0	Методология и методи на педагогическите изследвания	6.5
Начална училищна педагогика	7.0	Философия на образованието	5.0
Социална педагогика	7.0	Сравнително образование	6.5
Специална педагогика	7.0	Правни основи на образованието	3.0
Чужд език	2.0	Приобщаващо образование	3.0
		Избираема учебна дисциплина	3.0
		Избираема учебна дисциплина	3.0
		Избираеми дисциплини (студентите избират една учебна дисциплина и един практикум)	
		Избираеми учебни дисциплини – IV семестър (първа група)	
		Взаимодействие със семейството	3.0
		Педагогическо взаимодействие в мултикултурна среда	3.0
		Гражданско образование	3.0
		Дигитална компетентност и дигитална креативност	3.0
		Защита при бедствия и аварии	3.0
		Избираеми учебни дисциплини – IV семестър (втора група)	
		Приобщаващо образование за деца и ученици със специални образователни потребности	3.0
		Комуникативни умения в образователна среда	3.0
		Управление на взаимоотношенията в образователна среда	3.0
		Лидерство в образованието	3.0
		Управление на образователни институции	3.0
		Здравно и екологично образование	3.0
	Общо 30		Общо 30

Трета година			
Пети семестър	ECTS кредити	Шести семестър	ECTS кредити
Социална психология	5.0	Социалнопедагогическа работа със семейството	5.0
Социалнопедагогическа работа в училище	5.0	Теории за превенция и ресоциализация	5.0
Социално-педагогическо консултиране	5.0	Правна защита на детето и семействата	5.0
Методика на работата в социалнопедагогически институции и услуги	5.0	Индивидуална помощ при обучението на деца в риск	6.0
Избираема учебна дисциплина	5.0	Избираема учебна дисциплина	5.0
Избираем практикум	5.0	Избираем практикум	4.0
Избираеми дисциплини (студентите избират една учебна дисциплина и един практикум)		Избираеми дисциплини (студентите избират една учебна дисциплина и един практикум)	
Избираеми учебни дисциплини – V семестър		Избираеми учебни дисциплини – VI семестър	
История на социалното подпомагане на образованието в България	5.0	Социалнопедагогическа работа с лица, жертви на насилие	5.0
Медийна педагогика	5.0	Стандарти за социални услуги	5.0
Социалнопедагогическа работа с приемни семейства	5.0	Супервизия в помагащите професии	5.0
Основи на социалната работа	5.0	Емоционална интелигентност на педагогическите специалисти	5.0
Избираеми практикуми – V семестър		Избираеми практикуми – VI семестър	
Работа с деца в риск от родителско отчуждение	5.0	Работа с религиозни общности	4.0
Педагогика на свободното време	5.0	Психосоциален тренинг	4.0
Трудотерапия и игротерапия	5.0	Образователна медиация	4.0
Работа с неправителствени организации	5.0	Работа по индивидуален случай	4.0
	Общо 30		Общо 30
Четвърта година			
Седми семестър	ECTS кредити	Осми семестър	ECTS кредити
Управление на социалнопедагогически институции и услуги	5.0	Преддипломна практика	20.0
Социалнопедагогическа диагностика	6.0	Дипломиране:	10.0
Андрагогика	6.0	Държавен практико-приложен изпит	
Пенитенциарна педагогика	6.0	Държавен изпит или защита на дипломна работа	
Избираема учебна дисциплина	4.0		
Избираем практикум	3.0		

Избираеми дисциплини (студентите избират една учебна дисциплина и един практикум)			
Избираеми учебни дисциплини – VII семестър			
Професионално ориентиране на деца в риск	4.0		
Социалнопедагогическа работа с лица със зависимо и агресивно поведение	4.0		
Образователни неравенства и дискриминации	4.0		
Социалнопедагогическа работа с младежи	4.0		
Избираеми практикуми – VII семестър			
Информационни технологии в социалната практика	3.0		
Работа с деца и юноши, лишени от родителски грижи	3.0		
Просоциално моделиране	3.0		
Социалнопедагогическа работа с етнически групи	3.0		
	Общо 30		Общо 30
ОБЩО ЗА 4 УЧЕБНИ ГОДИНИ: 240 КРЕДИТА			

ОПИСАНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ДИСЦИПЛИНИ

ОБЩА И ВЪЗРАСТОВА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4.5

Седмичен хорариум: 2Л +1СУ+0ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** писмен

Катедра „Психология“, Философски факултет

Лектор: доц. д-р Теодор Гергов, катедра „Психология“

Анотация: Запознаване на студентите с предмета на общата психология, развитието на психиката, методите за изследване спецификата на познавателни, емоционални и волеви процеси; периодизацията на детското развитие; факторите за формиране на психиката; динамиката на развитието на личността.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебното съдържание е организирано в два основни модула. В първия от тях се съдържат идеите за психичните средства, чрез които индивида натрупва знания за света, решава задачи и регулира своето поведение. Обект на изучаване са първични и вторични образи, за процеса на мислене, за ролята на съзнанието и безсъзнателното в живота на човека. Същевременно се включват схващания, разкриващи същността и функциите на устойчиви психични образувания като темперамент, характер, способности и други.

Във втория модул се проследява динамиката на психичните феномени. Проследяват се промени в познавателни психични процеси, в емоционалната сфера в личностни свойства. Успоредно с това се анализират тенденции в развитието, проявяващи се в цялостното формиране на личността на детето и юношата.

Технология на обучението и оценяване:

Основна форма на влияние върху познавателната дейност на студентите е лекцията. Тук се има предвид не само прилагането на класическата лекция, но и някои нейни разновидности: а)Уводна лекция; б)Обзорна лекция; в)Проблемна лекция; г)Класическата лекция; д)Семинарно занятие

ИСТОРИЯ НА ПЕДАГОГИКАТА И БЪЛГАРСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 4.5

Седмичен хорариум: 2 Л+ 1 СУ+0 ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** писмен и устен

Методическо ръководство: Катедра „Социална педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Светлана Николаева, Катедра „Социална педагогика“, Факултет по педагогика

Анотация:

Историята на педагогиката и българското образование е част от фундаменталната подготовка на бъдещите педагози. В този контекст заема съществено място в професионалната квалификация на студентите. Съдейства за формирането на обективно отношение към педагогическото европейско и българско наследство. Допринася за осмисляне и прилагане в практиката на онези педагогически идеи от миналото, които се отличават с актуалност и непреходност.

Цел на учебния курс по история на педагогиката и българското образование е разкриването, анализирането и синтезирането на педагогическите идеи и практики, като се търсят преди всичко възможности за прилагането им в съвременните педагогически теории и практики.

Задачите на обучението по историята на педагогиката и българското образование са: да информира студентите за прогресивния опит – теории и експерименти – на класиците педагози и да открива пред тях футурологичните аспекти на историко-педагогическото познание; да допълни тяхното педагогическо образование и специфична професионална култура с класическото педагогическо знание; да формира професионално отношение към детето и умения за неговото обучение и научно изследване.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на история на педагогиката и българското образование. Училището и педагогическата мисъл в древността. Училищна практика и идеи за възпитанието през Средновековието. Образованието в епохата на Възраждането. Педагогическите възгледи на ранните социалисти – утописти. Педагогика на Реформацията и Контрареформацията. Ян Амос Коменски – основоположник на педагогическата наука. Възпитателна теория и практика в Европейското просвещение. Френската буржоазна революция и въпросите на образованието. Песталоци за образованието. Педагогическата дейност и възгледите на Робърт Оуен. Немската педагогика в края XVIII и началото на XIX век. Идеи за образованието в Руската педагогика.

Поява на първите български училища. Охридската и Плисковско-Преславската книжовно-просветни школи. Идеи за образование във Втората българска държава. Българското образование по време на османското владичество. Софийска книжовно-просветна школа – Георги и Никола Софийски Нови. Етрополска школа – представители и идеи за възпитанието. Европейско просвещение и българско Възраждане. Паисий Хилендарски и Софроний Врачански за образованието. Елино-български училища. Новобългарско просветно движение – д-р Петър Берон, Васил Априлов, Неофит Рилски. Поява на класни училища. Девическото образование. Учителски събори – опит за обединяване на българските училища.

Идеи и практически решения за професионална просвета и образование на българите преди Освобождението. Образованието и училищното законодателство в Княжество България и Източна Румелия. Българското образование в края на XIX и началото на XX век. Просветно законодателство и развитие на училищна практика. Българското образование по време на войните за национално обединение. Социално подпомагане на българското образование. Развитие на педагогическата наука, книжнина и образователна практика от 1919г. до средата на XX век. Българското професионално образование. Социално-икономически предпоставки за развитие на професионалното образование. Законодателни инициативи и решения. Видове професионални училища. Подготовката на кадри за общообразователните и професионални училища у нас от Освобождението до първата половина на XX век. Традиции в дарителството за българското образование.

Технология на обучението: Аудиторната заетост се осъществява в две форми: лекции и семинарни упражнения. Семинарните упражнения се провеждат на групи. Присъствието е задължително. Усвояването на учебното съдържание се подпомага от използването на презентации, печатни копия и др. От студентите се изисква активно участие в решаването на поставените задачи. Извънаудиторната заетост предвижда: 1. Разработване на реферати, проекти, проучвания, работа в Интернет среда, работа в библиотеката и др. 2. Посещаване на индивидуални и групови консултации във връзка със самостоятелното или екипно разработване на поставените задачи.

ПЕДАГОГИКА - I ЧАСТ ТЕОРИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕТО

ECTS кредити: 5.5

Форма на проверка на знанията: т. к.,

Седмичен хорариум: 2 Л+1СУ+1ПУ

Вид на изпита: електронен тест;
изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”, ФП

Лектор: доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Анотация:

Дисциплината въвежда студентите в две части от основния курс по педагогика - Увод в педагогиката и Теория на възпитанието. Темите от първата част акцентират на въпроси, свързани с научния статут на педагогиката, нейното място, връзки и зависимости с другите обществени науки, специфика и съдържание на понятийно терминологичната система на науката, основните функции и задачи на педагогиката. Изучават се същността и особеностите на процеса на възпитание; принципите, средствата и методите на развитие на личността във възпитанието; основните направления в неговото съдържание. Важна задача е да се усъвършенства у бъдещите педагози умението да анализират всестранно конкретни педагогически ситуации, да намират целесъобразни и обосновани решения в творческата си дейност. Това подпомага процеса на бъдещата им професионална адаптация като педагогическите специалности.

Съдържание на учебната дисциплина: Науката педагогика – обект, предмет, функции, задачи, терминологичен апарат. Възникване на педагогиката. Развитие на личността като педагогически проблем. Социалната природа на възпитанието. Педагогически цели. Научен статут и методология на теорията на възпитанието. Същност, структура и съдържание на възпитателния процес. Принципи, методи, средства и форми на възпитание и самовъзпитание. Формиране на научен светоглед. Умствено възпитание. Нравствено възпитание и развитие. Патриотично възпитание. Естетическо възпитание и развитие. Физическо, здравно и полово възпитание. Трудово възпитание и развитие. Основни фактори за възпитание на личността. Учителят и възпитанието на личността. Извънкласната и извънучилищната дейност във възпитанието.

Технология на обучението: Основни форми са лекциите *ex cathedra*, семинарите занятия и хоспитирането. Съдържанието се поднася проблемно в светлината на класически и нови методологически позиции. Прилагат се интерактивни методи и презентации на Pover Point. Използват се журналы и дискуссионни форуми в платформата BlackBoard.

Курсът е илюстриран с примери от теорията и педагогическата практика, с изучаване на опита по осъществяване на възпитанието в училище и в извънучилищните образователни институции. Семинарните занятия включват разработване на проекти, разиграване на ролеви игри свързани с тематиката на занятията, рефериране научно-методическа литература на български и на чужди езици. При хоспитирането се наблюдават и обсъждат различни форми на възпитание в училищни и извънучилищни институции. В извънаудиторната заетост в самостоятелната работа студентите имат възможност да разработват индивидуализирани задачи по рефериране на литература, провеждане на реални мини-проучвания, анализ на ситуации, изготвяне на малки проекти, да проучват и интерпретират казуси.

Контрол и оценяване: текущото оценяване е върху резултати от самостоятелната извънаудиторна заетост, решаване на тестове в електронната платформа BlackBoard. Семестриалният изпит е в тестова електронна форма.

СЪВРЕМЕНЕН БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 4.5

Седмичен хорариум: 0Л+0СУ+3ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** писмен и устен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“, Факултет по педагогика
Лектор: гл. ас. д-р Надалина Иванова

Курсът дава знания в областта на съвременния български език в основните му дялове (фонетика и фонология, морфология, лексикология и синтаксис), както и познания за правописните и правоговорните норми на българския език, действащи в момента. В процеса на семинарните занятия теоретичните знания и езиковите умения, които студентите усвояват, се проверяват и прилагат практически под формата на решаване на задачи, провеждане на тестове и редактиране на текстове.

Съдържание на учебната дисциплина:

Фонетиката - наука за звуковия строеж на езика. Сричка, ударение и интонация. Фонемна система на книжовния български език. Морфология. Основни понятия. Характерни особености на морфологичната система на съвременния български език. Части на речта - лексико-граматична характеристика. Морфологични категории. Лексикология - предмет и задачи. Видове лексикални отношения между думите. Формиране и състав на лексикалната система. Синтаксисът като наука. Просто изречение. Сложно изречение. Българска азбука. Правописни принципи. Правописни особености при някои категории думи и форми. Слято, полуслято и разделно писане. Пунктуация. Технология на обучението и оценяване:

Обучението включва семинарни занятия. Провеждат се минимум една и максимум три едночасови контролни. Изпитът се състои от теоретична и практическа част, които се полагат заедно. Формирането на окончателната оценка е описано в програмата.

ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ И РАБОТА В ДИГИТАЛНА СРЕДА

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 1Л+0 СУ+1 ПУ

Форма на проверка на знанията: писмена **Вид на изпита:** писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор: гл. ас. д-р Радослава Топалска, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Анотация: Обучението по учебната дисциплина „Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда“ цели да повиши дигиталната компетентност на бъдещите педагози, като по този начин те да бъдат адекватни на нуждите на пазара на труда и на тези на практиката. Информационното общество, в което живеем изисква познаването на голям брой софтуерни продукти и решения от страна на учителите. Пандемията от Covid-19 наложи честото преминаване от присъствено обучение към обучение от дистанция в електронна среда. За да се справят успешно с тази (а и други подобни промени), съвременните педагози трябва да владеят както софтуерни продукти, приложими в обучението, среди за разработване на дигитални учебни ресурси, така и платформи за тяхното синхронно и асинхронно споделяне.

Съдържание на образователната дисциплина: Учебната дисциплина има за цел да даде на студентите основни знания за най-разпространените софтуерни продукти, приложими в обучението и работата в дигитална среда. Да повиши тяхната обща дигитална компетентност, както и да ги научи да създават различни по вид мултимедийни и дигитални учебни ресурси и формуляри. Да ги запознае със

съвременните информационни и комуникационни технологии, както и да ги научи да работят в дигитална среда.

Технология на образованието: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни литературни източници, нормативни документи, видеа, презентации и примери от практиката, които спомагат за онагледяване и улесняват разбирането и осмислянето на изучаваното учебно съдържание.

Практически упражнения се провеждат в компютърна лаборатория, разделени на малки групи, така че всеки от студентите да работи на собствен компютър и да може да упражнява самостоятелно (но под пряк надзор на преподавателя) всички демонстрирани дейности и поставени задачи.

ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 0 Л+0 СУ+4 ПУ

Форма на проверка на знанията: писмена и устна

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”, Факултет по педагогика

Лектори: гл. ас. д-р Мария Младенова, Катедра “Управление на образованието и специална педагогика”

Анотация:

Курсът по практически английски език (част I) за студентите от направление

„Педагогика” е насочен към актуализацията на основни комуникативни умения като способност да се разбират и съставят смислени изказвания /устно и писмено/, в съответствие с правилата на английския език. В края на курса студентите трябва да разполагат с активен набор от думи и фрази, върху които се гради лексикалният “скелет” на езиковите умения за ниво A1. Те трябва да могат да четат, слушат и разбират текстове на английски език, повечето от които в диалогична форма, да се изразяват на този език, така че да бъдат разбирани от други негови носители; да съставят писмени текстове с различно предназначение.

Съдържание на учебната дисциплина:

Овластяване на знания за английската езикова система чрез усъвършенстване на комуникативните умения по английски развитие на способността за практическото им приложение в общуването; формиране на навици за самообучение и самоусъвършенстване; Технология на обучението и оценяване:

Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност да преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетенциите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания.

СПОРТ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 0Л+0СУ+2 ПУ

Форма за проверка на знанията: оценка

Вид на изпита:

Методическо ръководство:

Катедра: Спорт и кинезитерапия, Факултет по Обществено здраве, здравни грижи и спорт

Лектор:

ст. преп. Станислав Атанасов, катедра „Спорт и кинезитерапия“

Анотация:

В предложената учебна програма се разглеждат основните насоки в методиката на преподаване по баскетбол. Преподаването е най-трудния и сложен елемент от учебния процес по баскетбол. То може да се осъществи само когато се познава и прилага правилната методика. Разгледани са основните понятия и класификация на техниката и тактиката на баскетболната игра, включващи правилното овладяване на техниката на играч без топка (баскетболен стоеж, ходене, бягане, спиране, обръщане-пилотиране, скачане, лъжливи движения), техниката на играч с топка (държане, ловене, подаване, водене, стрелба в кош, лъжливи движения, баскетболна крачка) и индивидуалните, групови и отборни тактически действия в нападение и защита.

Съдържание на учебната дисциплина:

Техника на играта с и без топка, методика на обучение в техника на придвижване, методика на обучение в тактика на играта в нападение, методика на обучение в тактика на играта в защита, правилосъзнание.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението включва практически упражнения. Изпитът е практически тест върху изучаваното учебно съдържание. Окончателната оценка се формира от практическия тест.

ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 4.0

Седмичен хорариум: 2Л+1СУ+0 ПУ

Вид на дисциплината: задължителна

Вид на изпита: писмен

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“,

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Вера Цветанова

Анотация: Обучението по учебната дисциплина „Интеркултурно образование“ е част от общообразователната подготовка на бъдещите педагози. Чрез усвояване на знания и формиране на професионални компетентности относно политиките, ценностите, принципите и взаимодействията в мултикултурните общества, се съдейства за изграждане на умения за интеркултурен диалог на основата на цялостното разбиране за спецификата му. Основната цел е да запознае студентите с характерните особености на културите, да се развият умения, нагласи и устойчива мотивация за практическо позитивно интеркултурно взаимодействие в образователна среда и извън нея.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебното съдържание на лекционния курс е фокусиран към: същността на културата в човешките общества; културни модели; интеркултурното образование като образователна концепция; принципи и ценности в мултикултурна среда; политики и нормативна база; мултикултурна класна стая и интеркултурно взаимодействие; компетенции на педагогическите специалисти за интеркултурно

взаимодействие; компетенции на семейството за интеркултурно взаимодействие; подходи и методи за работа в културно разнообразна образователна среда. Семинарните занятия обогатяват и надграждат знанията и насочват към формиране на умения за педагогическо взаимодействие с деца, ученици, групи в мултикултурна група/класна стая/общност.

Технология на обучението: Обучението включва лекции и семинарни упражнения. Знанията се предлагат систематично и последователно, с акцент върху проблематиката за мултикултурната образователна реалност и активно интеркултурно взаимодействие в полето на формиране на професионални компетенции на бъдещите педагогически специалисти относно работа в културно богата образователна и социална среда. Използват се традиционни и интерактивни методи: лекция; дискусия; казусен метод; самостоятелни научно-изследователски проекти; реферирание на научно-методическа литература и др.

Контрол и оценяване: Провежда се текущо писмено оценяване в рамките на семестъра. Обучението по дисциплината завършва с полагане на семестриален изпит.

ПЕДАГОГИКА - II ЧАСТ ДИДАКТИКА

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 2 Л+1СУ+1 ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“, Факултет по педагогика

Лектори: доц. д-р Красимира Марулевска, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Анотация:

Лекционният курс е един от фундаменталните в подготовката на студентите за овладяване на педагогическа професия. Целта на обучението по дисциплината е студентите да осмислят и овладеят дидактическата проблематика по основните направления (дидактическа пропедевтика, телеономична дидактика, обектна дидактика и онтодидактика, субектна дидактика, нормативна дидактика, технологична дидактика, доцимология) от позициите на новото педагогическо мислене и актуалните образователни тенденции.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обучението по дисциплината обхваща основните дидактически проблеми: научен статут на дидактиката, процес на обучение, функции и таксономии на обучението, развиващ и възпитаващ характер на обучението, съдържание на обучението, принципи на обучението, методи на обучението, методи за проверка и оценка, методи за евристично мислене, интерактивни методи на обучение, организационни системи на обучение, форми на обучение, подходи за усъвършенстване на обучението, работа

с неуспяващите и надарените ученици.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс поставя теоретичните основи на обучението по дисциплината. Практическите упражнения илюстрират в практикоприложен аспект изучаваната дидактическа проблематика. През семестъра се провеждат контролни работи (под формата на тестове), разработват се реферати и проекти. Изпитът включва разработка на два теоретични въпроса. Окончателната оценка е на основата на текущия контрол и изпитната оценка.

ПЕДАГОГИЧЕСКА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4.0

Седмичен хорариум: 2 Л+ 1СУ+0 ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** писмен

Лектор: доц. д-р Теодор Гергов, катедра: „Психология“

Анотация:

Педагогическата психология заема важно място в цялостната подготовка на студентите, защото разкрива съществени закономерности и психологически условия за формиране личността на ученика. Целите на обучението по педагогическа психология са: 1) Студентите да усвояват психичните закономерности на обучението, чието съблюдаване повишава ефекта от учебно- възпитателния процес. Те се запознават с условията за най-добро възприемане, мислене, фантазиране, запаметяване и т.н. за ефективно обучение по всеки учебен предмет и за хармонично развитие на личността на учениците. 2) Да се усвояват психологичните закономерности на саморазвитието на учителя и интерактивното му взаимодействие с учениците; необходимостта от психо профилактиката им. 3) Лекционният курс и семинарните упражнения са посветени на проблематика, която е свързана не само с усвояване на знания, но и за създаване на умения за самопознание и саморазвитие на творческия потенциал на учениците и учителите. 4) Чрез практическата насоченост на семинарните упражнения у студентите се създава интерес и се формират умения за осъществяване на изследователски подход към учебно-възпитателния процес.

Съдържание на учебната програма:

Предмет и задачи на педагогическата психология. Методи за психолого-педагогическо изследване. Формиране личността на ученика. Учебна дейност и формиране личността на учениците. Формиране на мотивационната сфера на личността на учениците. Саморегулативни механизми на личността на учениците. Психологически закономерности на сензорното познание.

Психологически закономерности на мисленето в обучението. Вниманието - условие за резултатно обучение. Съвместната познавателна дейност в обучението. Въображението в обучението. Паметта в обучението. Формиране на волята в педагогическия процес. Чувствата и емоциите в учебно-възпитателния процес. Психология на ученическия клас. Психологически основи на индивидуалния подход. Методи за психическо взаимодействие с учениците. Работоспособност и умора на учениците. Психология на професионалния труд на учителя. Технология на обучението и оценяване:

Обучението включва лекции и семинарни упражнения. Самостоятелната работа на студентите предвижда: Разработка на реферати; Превод на статии от английски, немски и френски език по психология от списания и Internet; Създаване на видеоматериал, представляващ интерес от психологична гледна точка за целите на обучението. Формирането на оценката е от: Текущ контрол и от писмения изпит. По- подробно описание е регистрирано в Програмата по Педагогическа психология.

ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 0 Л+0 СУ+4 ПУ

Форма на проверка на знанията: писмена **Вид на изпита:** текуща оценка
Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”, Факултет по педагогика

Лектори: гл. ас. д-р Мария Младенова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Анотация:

Курсът по практически английски език (част II) за студентите от направление

„Педагогика” е естествено продължение на първата част и е насочен към допълнително усъвършенстване на получените умения за четене и слушане с разбиране, съставяне на текстове и диалози. В края на курса студентите трябва да разполагат с активен набор от думи и фрази на ниво A1, които им позволяват да се изразяват на втория език, така че да бъдат разбирани от други негови носители, както и да съставят писмени текстове от официалния и неофициалния езиков регистър. Съдържание на учебната дисциплина:

Усъвършенстване на овладените знания за английската езикова система на ниво A1 чрез: подобряване на комуникативните умения като цяло и на уменията за водене на свободен разговор и писане на текст по дадена тема без предварително зададен образец; развитие на способността за практическото приложение на тези умения в устната и писмената комуникация; доизграждане на навиците за самообучение и самоусъвършенстване.

Технология на обучението и оценяване:

Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност да преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетенциите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост (писане на съчинения, устни и писмени преводи, подготовка на кратки устни изложения по дадена тема) студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания.

ПЕДАГОГИЧЕСКА СОЦИОЛОГИЯ

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 2Л+1СУ+1 ПУ

Форма на проверка на знанията:

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика”

Анотация:

Курсът на обучение по педагогическа социология въвежда студентите в сложни явления, които се наблюдават в граничните научни области между педагогиката и социологията. Неговите цели са:

Познавателни – студентите да усвоят знания свързани за основни проблемни полета в педагогическата социология, за техния произход и проекции върху взимането на

педагогически решения в реалния процес на обучение и възпитание в училището и други социално - педагогически институции. *Приложно-практически* – да се формират умения за разпознаване и анализ на социално-педагогически явления и за практическото им овладяване, за да се

реализират по-успешно педагогическите цели на фона на съвкупното и сложно действие на разнообразните социо-културни фактори в педагогическите процеси.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на педагогическата социология. образованието -компонент на структурата на обществото. Училището в ролята на педагогическа институция. Социализация на подрастващите. Фактори (институти) на социализацията. Училищният клас като социално-педагогическа общност. Микросоциология на училищния клас. Професията на учителя. Учителят в професията. Възпитателни отношения. Взаимоотношения между учители и ученици. Социална интеграция на подрастващите. Социален контрол, девиантно и делинквентно поведение.

Технология на обучението: Основни форми са лекциите ex catedra, семинарите занятия и хоспитирането. Съдържанието се поднася проблемно в светлината на класически и нови методологически позиции. Прилагат се интерактивни методи и техники и Power Point. Курсът е илюстриран с примери от теорията и педагогическата практика, с изучаване на опита по осъществяване на възпитанието в училище и в извънучилищните образователни институции. *Семинарните занятия* включват разработване на проекти , разыгрване на ролеви игри свързани с тематиката на занятията, рефериране научно-методическа литература на български и на чужди езици. При *хоспитирането* се наблюдават и обсъждат различни форми на възпитание в училищни и извънучилищни институции. За извънаудиторната заетост в самостоятелна работа студентите разработват индивидуализирани задачи по рефериране на литература, провеждане на реални мини-проучвания, анализ на ситуации, изготвяне на малки проекти, участие в дискуссионни групи. Използват се журнари и сигурни задания и други възможности за работа в електронната платформа BlackBoard.

Контрол и оценяване: текущото оценяване е върху резултати от самостоятелната извънаудиторна заетост, решаване на тестове в електронната платформа BlackBoard. Семестриалният изпит е в тестова електронна форма.

ЕТИКА И РЕЛИГИОЗНО ВЪЗПИТАНИЕ

ECTS кредити:

Седмичен хорариум: 2Л+1СУ+0ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Мирела Кючукова, катедра «Социална педагогика»

Анотация:

Курсът "Етика и религиозно възпитание" е част от професионалната подготовка на учителите, в контекста на съвременния свят. Той осигурява дълбочинно разбиране на ролята на етиката и религията за формиране на мирогледа на учениците и възможността да участват и осигуряват плавен междусветогледен диалог в съвременната мултикултурна класна стая.

Целта на обучението по дисциплината е студентите да се запознаят с мирогледа

като категория и неговите характеристики и формиране, основните етични системи, нравствените авторитети и ценности, възпитание на индивидуална нравственост и социална етика.

Основни задачи на обучението по дисциплината са:

- студентите да усвоят на необходимото равнище знанията за мирогледа и ролята на етиката и религиозното възпитание в теоретичен и практически аспект;
- студентите да изградят умения за успешно осъществяване на междусветогледен диалог в класната стая и да използват етичните и религиозни постановки за цялостното развитие на ученика.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обучението по дисциплината включва анализирането на основните проблеми: понятието мироглед, видовете мирогледни представи, структура и елементи, формиране на мирогледа и ролята на училището за изграждане на мирогледни представи в учениците, запознаване с основните етични системи на древния свят, религиозната етика и нейните проекции в културата и обществото, проблема за авторитета в съвременния свят и ролята на нравствения авторитет за развитието на ученика, възпитание на индивидуалната нравственост: осмисляне на понятията добро, зло, морални правила и нравствени ценности, социална етика – изграждане на отношения в семейството, общността, професията, отношението към „другия“, биоетика.

Технология на обучението:

Лекционният курс поставя теоретичните основи на обучението по дисциплината. Използват се съвременни информационни технологии, презентации, видео материали. Задават се задачи, които илюстрират в практико-приложен аспект изучаваната проблематика. През семестъра се провеждат текущи контролни работи (под формата на разнообразни екипни и индивидуални задачи), разработват се проекти, студентите се включват в интерактивни методи на обучение. Изпитът включва писмена разработка на въпроси по ключовите ядра на дисциплината. Окончателната оценка е на основата на текущия контрол и изпитната оценка.

СПОРТ

ECTS кредити: 3.0

Форма за проверка на знанията: оценка

Методическо ръководство:

Седмичен хорариум: 0 Л+0 СУ+2 ПУ

Вид на изпита: практически

Катедра „Спорт и кинезитерапия“, Факултет по Обществено здраве, здравни грижи и спорт

Лектори: ст. преп. Станислав Атанасов, катедра „Спорт и кинезитерапия“

Анотация:

В предложената учебна програма се разглеждат основните насоки в методиката на преподаване по баскетбол. Преподаването е най-трудния и сложен елемент от учебния процес по баскетбол. То може да се осъществи само когато се познава и прилага правилната методика.

Разгледани са основните понятия и класификация на техниката и тактиката на баскетболната игра, включващи правилното овладяване на техниката на играч без топка (баскетболен стоеж, ходене, бягане, спиране, обръщане-пилотиране, скачане, лъжливи движения), техниката на играч с топка (държане, ловене, подаване, водене, стрелба в кош, лъжливи движения,

баскетболна крачка) и индивидуалните, групови и отборни тактически действия в нападение и защита.

Съдържание на учебната дисциплина:

Техника на играта с и без топка, методика на обучение в техника на придвижване, методика на обучение в тактика на играта в нападение, методика на обучение в тактика на играта в защита, правилосъзнание.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението включва практически упражнения. Изпитът е практически тест върху изучаваното учебно съдържание. Окончателната оценка се формира от практическия тест.

ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7.0

Седмичен хорариум: 2 Л+1 СУ+1 Х

Форма за проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор: Доц. д-р София Дерменджиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Анотация:

Курсът е адресиран към студентите от професионално направление педагогика, които започват изучаването на проблематиката от обща гледна точка на своята бъдеща професионална субектност. Те се запознават с целта, задачите и съдържанието на предучилищната педагогика, овладяват нейните основни понятия и се научават активно и адекватно да си служат с тях. Пред тях се разкрива системата на предучилищното възпитание в България и нейното специфично значение за развитието на детето и подготовката му за училище.

Съдържание на учебната дисциплина:

Общи въпроси на предучилищната педагогика. Понятиен апарат. Детето от предучилищна възраст като субект на възпитателния процес. Детето и социума. Предучилищното възпитание в системата на българското образование. Детска градина, обединено детско заведение. Педагогическия процес в детската градина - характеристика. Програми за възпитателна работа. Организация на предметно- развиващата среда в детската градина - принципи. Форми за организация на работата с децата. Детската игра - основни понятия и възгледи. Приемственост между детската ясла, детската градина и училището. Работа със семейството. Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс представя в логичен план, на основата на оптимално избран илюстративен материал, основните понятия на предучилищната педагогика и обекта и предмета на нейните изследвания.

Практическите упражнения се провеждат по предварително поставени задачи и предполагат дискусия, в която студентът активно овладява понятийния апарат и формира своето емоционално-ценностно отношение към педагогическата практика.

Изискванията за завършка на семестъра са: 1). редовно посещение на лекциите и практическите упражнения, 2). активно участие в практическите занимания в детската градина и включване в конфериранията и в педагогически дейности; 3) представяне на самостоятелни разработки по зададени от преподавателя теми и задачи.

НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7.0

Седмичен хорариум: 2 Л+1СУ+1ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”, Факултет по педагогика

Лектори: доц. д-р Красимира Марулевска, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Анотация:

Предназначението на тази дисциплина е да въведе студентите в основните проблеми на общата педагогика и тяхната специфика при учениците от началната училищна възраст. Отделено е място за детето и детството, които са основен предмет на учебната и възпитателна работа в началните класове на училището; на специфичното в отношението на учителя към най-малките ученици, на същността на педагогическия процес, на особеностите в организирането на урочната и извънкласната работа. Специален акцент се поставя върху съдържанието и динамиката на възпитанието и образованието в началната училищна степен в светлината на съвременните изисквания и стандартите за образованост и възпитаност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Научен статут на началната училищна педагогика; Същност на образователната система. Структура и съдържание; Възникване и развитие на началното образование - исторически преглед; Началното образование в българската образователна система; Началното образование по света - съвременни аспекти; Възгледи за детството и детето; Учителят като фактор в началното образование; Развитие и възпитание на личността в началната училищна възраст; Педагогическият процес в началното училище; Обучението и образованието в началните класове - обща характеристика; Основни насоки за съдържанието на възпитанието; Аспекти на религиозното възпитание; Свободното време на учениците; Извънкласната и извънучилищната дейност на учениците; Информационните и компютърни технологии в образованието. **Технология на обучението и оценяване:**

Занятията се провеждат основно посредством лекции и семинарни упражнения. Съдържанието на учебния материал се поднася проблемно и в интерактивна форма. Определени схващания се поставят дискуссионно, за което студентите имат предварителна нагласа. Семинарните занятия включват наблюдения на дейностите в училище и в извънучилищни заведения, разработване на проекти по определена тематика, разиграват ролеви игри свързани с тематиката на занятията, реферират научно-методическа литература на български и на чужди езици, ползват интернет-сайтовете. Окончателната оценка е сбор от активността на студентите през семестъра и от писмения изпит. Начинът на изчисленията е описан в програмата.

СОЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7.0

Седмичен хорариум: 2Л+1СУ+1ПУ

Форма на проверка: т. к., изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”, Факултет по педагогика

Лектори: доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика”

доц. д-р Вяра Цветанова, катедра „Социална педагогика”

Анотация:

Лекционният курс по социална педагогика е предназначен за студентите от ПН „Педагогика” и има за цел запознаване с основите на социалната педагогика като наука, върху чийто съдържание се изграждат знанията по редица дисциплини от учебния план, подsigуряващи подготовката за социалната работа с деца и с възрастни. Предвидените за изучаване теми обхващат базови и с принципно значение тематични полета от областта на дисциплината. Придобитите в система знания от студентите позволяват рефлексия върху типични ситуации при работата с деца и възрастни от различни контингенти, с различен социален статус и здравословно състояние. Единството на концептуално и технологично разглеждане е ориентирано към изграждане на професионални компетентности за работа. Учебната дисциплина е пряко свързана с изучаването на дисциплините от общопедагогическия, социалния и психологическия цикъл.

Съдържание на учебната дисциплина:

Научен статут на педагогиката. Научен статут на социалната педагогика. Социална педагогика и социална работа. Социално възпитание и развитие на личността Човекът в процесите на социализация. Система на социалното възпитание. Гражданско възпитание. Социално възпитание при лица с отклонения в поведението. Семейството и социалното възпитание Социално възпитание във възпитателни организации. Средствата за масова комуникация като фактор за възпитанието и социализацията на личността. Религиозни организации и социализацията на личността. Институции за ресоциализация. Професията на социалния педагог

Технология на обучението: Основни форми са лекциите и семинарните занятия и. Съдържанието се поднася проблемно в светлината на класически и нови методологически позиции. Прилагат се интерактивни методи и техники. Курсът е илюстриран с примери от теорията и педагогическата практика, с изучаване на опита по осъществяване на възпитанието в училище и в извънучилищните образователни институции. *Семинарните занятия* включват разработване на проекти, разиграване на ролеви игри свързани с тематиката на занятията, рефериране научно-методическа литература на български и на чужди езици. При *хоспитирането* се наблюдават и обсъждат различни форми на възпитание в училищни и извънучилищни институции.

Контрол и оценяване: текущото оценяване е върху резултати от самостоятелната извънаудиторна заетост, решаване на тестове.

СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум: 2Л+1СУ+1ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Даниела Боцева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Анотация: Учебната дисциплина „Специална педагогика“ разглежда теоретико-приложните аспекти на образованието на деца със специални образователни потребности в контекста на интегрираното и включващо обучение. Представят се основни форми и модели на обучението на деца със специални образователни потребности въз основа на актуалните образователни тенденции. Курсът има за цел студентите да умеят да се ориентират в спецификата на специалната терминология, както и в детерминантите на основните характеристики на лицата с особености в психо-физическото и социалното развитие. Изграждането на умения за анализиране и интерпретиране на информация, получена в процеса на интеграцията и социалната адаптация на децата със специални образователни потребности ще подпомогне педагогическото въздействие, съобразено със социалните процеси и индивидуалните специфики на лицата със СОП.

Съдържание на учебната дисциплина: Въз основа на изясняването на основни понятия и терминологични разногласия в областта на специалната педагогика се дефинира нейното място като наука и практика и се проследяват съпътстващите исторически процеси на развитие и преход до съвременното ѝ състояние. Диференцират се групите лица със специални образователни потребности и се въвеждат основните форми на тяхното обучение. Чрез запознаването с нормативната база, както и с методиката за обучение в специалните и масовите учебно-възпитателни заведения на деца със СОП, студентите придобиват професионални компетентности по въпросите за интеграцията и адаптацията спрямо основните групи лица със СОП. Теоретичните проблеми, свързани с интегрираното и включващо обучение се разглеждат през призмата на индивидуалните и специфични възможности за обучение и развитие. Прилагането и усвояването на техники и стратегии за образователната подготовка на децата със СОП позволяват реализирането на ефективност в тяхното обучение в условията на общата образователна среда.

Технология на обучението: Обучението по дисциплината включва лекции, семинарни и практически упражнения, които са онагледени с графичен и визуален материал. Използват се интерактивни методи на обучение, като се прилагат рефлексивни техники за анализ на казуси, дискусии, дебати. Оценяването на постигнатите резултати е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити. **Текущият контрол** включва присъствие на лекции и участия в дискусии, изготвяне на презентации, решаване на задачи, тестове, контролни и курсови работи. **Оценката от текущия контрол е с тежест 75% от семестриалната (окончателната) оценка при условие, че е ≥ 3.00 .** Студентите с оценка от текущ контрол ≥ 3.00 се допускат до изпит. **Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит** върху учебния материал, съгласно приложения конспект. **Изпитната оценка е с тежест 25 % от семестриалната (окончателната) оценка при условие, че е ≥ 3.00 .** Кредити се присъждат само ако семестриалната (окончателната) оценка е равна или е по-висока от Среден 3.00, съгласно системата за натрупване и трансфер на кредити.

ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 2.0

Седмичен хорариум: 0 Л+0 СУ+2ч ПУ

Форма на проверка на: писмена и устна **Вид на изпита:** текущ контрол
Методическо ръководство: катедра „Социална педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор: гл. ас. д-р Мария Младенова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Анотация:

Курсът по практически английски език (III семестър) за студентите от направление „Педагогика“ е естествено продължение на втората част и е

води до усъвършенстване и задълбочаване на получените до момента активни и пасивни езикови умения. За разлика от предните два курса, тук се набляга върху компетенциите за изразяване на идеи в конкретни житейски ситуации, както и върху общуването на академични теми. Усвоява се терминология за езиков анализ и представяне на езиковите правила и закони. В края на курса студентите трябва да разполагат с активен набор от думи и фрази, които им позволяват не само да се изразяват на втория език в определени ситуации, но и да дискутират знанията си с необходимата терминология в достъпен вид.

Съдържание на учебната дисциплина:

Придобиват се знания за английската езикова система на ниво A1 - A2 чрез: подобряване на комуникативните умения като цяло и на уменията за водене на свободен разговор и писане на текст по дадена тема без предварително зададен образец; развитие на способността за практическото приложение на тези умения в устната и писмената комуникация; приложение на навиците за самообучение с цел усъвършенстване на междинния език.

Технология на обучението и оценяване:

Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност да преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетенциите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост (писане на съчинения, устни и писмени преводи, подготовка на кратки устни изложения по дадена тема) студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания.

МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

ECTS кредити: 6.5

Седмичен хорариум: 2Л+СУ+1ПУ

Форма на проверка на знанията: т.к.

Вид на изпита: писмен изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Валентина Чилева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Анотация:

Курсът по дисциплината „Методология и методи на педагогическите изследвания” въвежда студентите в същността и особеностите на изследователския процес във възпитанието и образованието. Неговите **цели** са: *Познавателни* – студентите да усвоят знания за конструирането на научно педагогическо изследване; за методите за изследване и оценяването на педагогическите явления и процеси; за приложението на математико-статистически методи за количествена обработка на емпирична педагогическа информация; със структурата на научно-изследователски текст. *Приложно-практически* – формиране на основи на умения за изграждане на концептуалните основи (методология) на педагогическо изследване; конструиране експериментални педагогически методики; анализиране по същностни аспекти на емпирична педагогическа

информация. Курсът има **предметни връзки** с дисциплини като „Теория на възпитанието”, „Обща и възрастова психология”, „Математика”, „Дидактика”.

Съдържание на учебната дисциплина:

Модул I: МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИКА НА ЕКСПЕРИМЕНТАЛНОТО ПЕДАГОГИЧЕСКО

ИЗСЛЕДВАНЕ. Видове педагогически изследвания. Методология на педагогическото изследване. Методика на експерименталното педагогическо изследване. Критерии и показатели в педагогически изследвания. Методи на педагогически изследвания. Качествени педагогически изследвания. **Модул II: МЕТОДИ НА ЕКСПЕРИМЕНТАЛНОТО ПЕДАГОГИЧЕСКО ИЗСЛЕДВАНЕ.** Педагогическо наблюдение. Анкетата в педагогическите изследвания. Педагогически тест. Педагогически експеримент. Социометрични методи. Контент-анализ. Други методи. Статистически методи. Разработване на научен труд.

Технология на обучението: Основни форми са лекциите ex catedra, семинарите занятия и хоспитирането. Съдържанието се поднася проблемно в светлината на класически и нови методологически позиции. Прилагат се интерактивни методи и техники и Power Point. Курсът е илюстриран с примери от изследвания върху обучението и възпитанието в предучилищна и начална училищна възраст и в други области от педагогическата практика в училище и в извънучилищните образователни институции. *Семинарните занятия* включват разработване на проекти , разиграване на ролеви игри свързани с тематиката на занятията, рефериране научно-методическа литература на български и на чужди езици. При *хоспитирането* се наблюдават и обсъждат различни проблеми при изследването на обучението и на възпитанието в училищни и извънучилищни институции. За извънаудиторната заетост в самостоятелна работа студентите разработват индивидуализирани задачи по рефериране на литература, провеждане на реални мини-проучвания, анализ на ситуации, изготвяне на малки проекти, участие в дискуссионни групи. Използват се журналы и сигурни задания и други възможности за работа в електронната платформа BlackBoard.

Контрол и оценяване: текущото оценяване е върху резултати от самостоятелната извънаудиторна заетост, решаване на тестове в електронната платформа BlackBoard. Семестриалният изпит е в тестова електронна форма.

ФИЛОСОФИЯ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 2 Л+1СУ+0 ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** писмен

Методическо ръководство: Катедра „Социална педагогика”

Лектор: гл. ас. д-р Мирела Кючукова, катедра „Социална педагогика“

Анотация:

Курсът е предназначен да въведе студентите в основната методологична роля, която има философията за развитието на педагогическата наука като

цяло. Основен акцент се прави върху плурализма в становищата на различните философски, психологически, и пр. школи, относно същността на човешката природа и възможностите за упражняване на възпитателно въздействие върху нея. Търси се отговор на въпросите, свързани с различните типове човешка същност, с възгледите относно възможностите и границите на възпитателното въздействие и взаимодействие при различните типове личности, с развитието, основано върху такива схващания, с перспективите пред възпитателите и пред отделния човек за по-добро развитие и личностно самоусъвършенстване. Прави се преглед и на редица теории и педагогически иновации, актуални в днешно време. Съобразно с това се извеждат основните насоки за построяването на теория на възпитанието и обучението на съвременния човек.

Съдържание на учебната дисциплина:

Образованието като градивен елемент на човешката култура и цивилизация. Култури на образование. Философско-антропологически концепции за човека и образователни стратегии - егоцентрично и социо-центрично направление. Философско-религиозни концепции в светлината на християнството, исляма, будизма. Природата на човека и природата на възпитанието според: прагматизма, неотомизма, позитивизма, екзистенциализма, бихевиоризма, фройдизма. Теории за статуса на личността. Типологични теории. Темпераменти. Конституционни типове човек. Френологичната теория. Типове на Кречмер и Шелдън. Структурни теории за личността. Теория на Х. Рот; Теория на К. Платонов; Теория на С. Мади. Възгледи за стадиялното развитие на личността: Ян Коменски, Ж. Ж. Русо, М. Монтесори, Ото Кро. Стадии в умственото развитие: Ж. Пиаже, на психичното регулиране: А. Валон. Стадии в сексуалното развитие: Фройд, Ейбрахам. Психосоциалните кризи и стадии във формирането на идентитета - Е. Ериксон. Педагогически иновации. Съвременни възгледи за човека; стратегии за развитие и възпитание.

Технология на обучението оценяване:

Занятията се провеждат основно чрез лекции и семинарни упражнения. Използва се предимно интерактивна форма на преподаване. На студентите се предоставя кратък речник на най-често срещаните философски термини, както и кратка характеристика на основните автори по философия, с техните най-значими произведения. Семинарните занятия се провеждат посредством разработка и обсъждане от студентите на проекти по определена от преподавателя тематика, разиграват се ролеви игри, реферира се научно-популярна литература, използват се и ресурсите на интернет. Окончателната оценка е сбот от активността на студентите през семестъра и от писмения изпит. Начинът на изчисления е описан в програмата.

СРАВНИТЕЛНО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 6.5

Седмичен хорариум: 2 Л+1СУ+1ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мирослав Терзийска, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Анотация:

Предвиденият цикъл от лекции цели усвояването на информация за съвременното състояние, проблемите и тенденциите в развитието на образованието по света. Студентите се запознават с многообразни схеми за конструиране на образователния процес.

Съдържание на учебната дисциплина:

Научен статут на сравнителното образование. Историческа ретроспекция и периодизация в развитието на сравнителното образование (в България и по света). Състояние, проблеми и перспективи в развитието на предучилищното възпитание. Характерни особености в развитието на съвременното начално образование по света. Средното образование в съвременния свят и модернизираният му. Развитие на висшето образование в съвременния свят - реформи и тенденции. Сравнителен анализ на образ. системи по света.

Технология на обучението и оценяване:

Основна форма на обучение по дисциплината са лекционните и семинарните занятия. Текущата оценка през семестъра се оформя на база изпълнени самостоятелни работи от студентите (двуично сравнително-педагогическо изследване върху определени аспекти от развитието на образованието в две страни по света). Относителният дял текущата оценка е 60% в крайната оценка на студента.

ПРАВНИ ОСНОВИ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 1 Л + 1 СУ + 0 ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

катедра „Социална педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Блага Георгиева Джорова,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Анотация:

Курсът въвежда студентите в правната сфера на образованието. Поставя се акцент върху държавната политика и по-конкретно се разглежда връзката между политиката и законодателството в сферата на образованието, като се използва интердисциплинарен подход, т.е. логично и систематизирано се преплитат знания от – педагогика, училищното законодателство, история на педагогиката, сравнително образование. Изучаването на дисциплината е възможност за развиване на умения за самостоятелна работа с нормативни актове и документи действащи в системата на образованието и умения за научни изследвания в областта на образователното законодателство.

Съдържание на учебната дисциплина:

Съдържанието на дисциплината цели формиране у студента на общокултурни и професионални компетенции в съответствие с образователната политика на Република България. Коментират се правните основи на образованието в националното и международното законодателство. Обръща се внимание на структурата и съдържанието на основни нормативни актове в областта на образованието - предмет на регулиране и основни положения. Анализират се нормативно-правните основи и характеристики на образователните степени и образователните институции в системата на предучилищното и училищното образование и се представят правните основи на професионалното и висшето образование.

Технология на обучението:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по учебната дисциплина се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Обучението на студентите включва тяхното активно участие в семинарните занятия и подготовка за текущ контрол. Окончателната оценка от текущия контрол се формира в края на курса на обучение въз основа на три оценки и се отчита при оформяне на крайната оценка по дисциплината.

Приобщаващо образование

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2 Л+0 СУ+0 ПУ

Вид на дисциплината: задължителна

Вид на изпита: писмен

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“,

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Светослава Съева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика, Факултет по педагогика

Анотация:

Лекционният курс „Приобщаващо образование“ в бакалавърската програма е необходим за пълноценното включване на дипломираните студенти в педагогическата практика у нас, защото законодателството и нормативната уредба на Република България обезпечава възможността за обучение на лица с различия от разнороден характер в общообразователната среда. Иновативният характер на лекционния курс се състои в същността на предвидените теми, които излизат извън класическите характеристики на „различност“, общоприети у нас, като например ученици със специални образователни потребности, ученици от малцинствени етнически общности, ученици от емигрантски произход. Темите са щекотливи и провокативни както за образователната система, така и за обществото като цяло.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебното съдържание на лекционния курс е разпределено в три модула. Първи модул – Базисна терминология. Втори модул – Различност и сходство. Трети модул – Подходи за приобщаване.

Технология на обучението:

Лекционните занятия са посветени основно на характеристиката и приложението на различни подходи и методи за приобщаване в условията на образователната среда у нас.

Предвижда се провеждането на текущо писмено оценяване в рамките на семестъра. Обучението завършва с полагането на семестриален изпит.

СОЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 2 Л+1 СУ+1 ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Наташа Ангелова, катедра „Психология“

Анотация:

Целта на курса е да даде систематизирана информация за възникването и развитието на социалнопсихологическото познание отнасящи се до:

- формирането на личността в социалния свят
- социалното поведение и психични феномени на непосредствено и опосредствано взаимодействие между хората
- усъвършенстване на уменията за междуличностно общуване и оказване на социално влияние

Съдържание на учебната дисциплина:

Предметна област на социалната психология; Методи на изследване в социалната психология; Проблемът за личността в социалната психология; Социализация; Социално познание и формиране на впечатления; Ценности и ценностни конфликти ; Социални нагласи и поведение; Модели и норми на поведение; Социалните роли на личността ; Индивидуализъм и колективизъм ; Малки социални групи; Феномени на групово влияние; Процесът на човешкото общуване; Общуването като взаимодействие; Вербално и невербално общуване.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението включва лекции и семинарни упражнения. Самостоятелната работа е върху тестове за текущ контрол, реферати и научно-практически разработки. Изпитът е върху изучаваното учебно съдържание. Окончателната оценка се формира от оценките от теста и теоретичните (научно-практически) разработки.

СОЦИАЛНОПЕДАГОГИЧЕСКА РАБОТА В УЧИЛИЩЕ

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 2Л+1СУ+0ПУ

Вид на дисциплината: задължителна

Вид на изпита: писмен

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“,

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Вяра Цветанова

Анотация: Обучението по учебната дисциплина „Социалнопедагогическа работа в училище“ е ориентирано към специализирана подготовка на бъдещите социални педагози за ефективно осъществяване на социалнопедагогическа работа в училищната социобразователна среда и извън нея. Целта на подготовката е компетентностна визия (диагностична, консултативна, медиаторска) относно специфичната проблематика при учениците в различните възрастови групи и семействата им, при педагогическите специалисти в образователната институция, и на ръководния педагогически състав. Акцент се поставя върху овладяване на професионалната роля на специалисти от помагащите професии (социален педагог, педагогическия съветник) като медиатор между личността и училищната система и посредник при взаимодействието на системата с външни институции, професионално ангажирани с проблемите на социалното възпитание и развитие на децата и подрастващите.

Съдържание на учебната дисциплина: Тематиката на лекционния курс и семинарните упражнения засяга актуалните предизвикателства в контекста на социалнопедагогическата работа в училище: социалнопедагогическа диагностика и подкрепа за повишаване на мотивацията за учене при учениците; подходи и методи за овладяване и снижаване на риска от отпадане от образователната система; превенция на девиантни прояви; подходи и стратегии за минимизиране и преодоляване на агресивността; умения за подкрепа на специалистите, подкрепящи ученика, родителите и педагозите; междуинституционално сътрудничество за социална и образователна подкрепа в условията на приобщаваща образователна среда. В проблемното поле на учебната дисциплина се дискутират основните функции, задължения и

етична компетентност на социалния педагог/педагогическия съветник за ефективно планиране и организация на професионална дейност в контекста на взаимодействията в училище и извън него.

Технология на обучението: Обучението включва лекции и семинарни упражнения. Използват се: лекция; беседа, дискусия, както и интерактивни методи - работа в екип, работа над учебни проекти, анализ на социалнопедагогически ситуации, делови игри, тестове, казуси; самостоятелни научно-изследователски проекти; рефериране на научно-методическа литература и др.

Контрол и оценяване: Изпитът е писмен по темите от лекционния курс. Окончателната оценка се формира на базата на текущата оценка от представянето на знанията от студента през семестъра и оценката от писмения изпит.

СОЦИАЛНОПЕДАГОГИЧЕСКО КОНСУЛТИРАНЕ

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 2Л+1СУ+0ПУ

Вид на дисциплината: задължителна

Вид на изпита: писмен

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“,

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Вяра Цветанова

Анотация: Студентите е необходимо да се запознаят със системите за професионално социалнопедагогическо консултиране, с тяхната история, теория и практика, с формите, методите и средствата за работа. Необходимо е да овладеят технологията на професионалното информиране и консултиране.

Съдържание на учебната дисциплина: Консултирането като социалнопедагогически феномен. История на консултативната педагогика. Предмет, цели и съдържание на социалнопедагогическото консултиране. Професионализъмът на консултанта. Основни педагогически умения в консултативната дейност. Проблеми, потребности и задачи на социалнопедагогическото консултиране. Принципи на консултативната работа. Процес на консултиране (етапи). Основни техники и похвати за консултиране. Форми на консултиране. Основни направления в съвременната практика за консултиране. Семейно консултиране. Училищно консултиране. Консултиране при криза. Възрастов подход в социалнопедагогическата консултативна дейност. Когнитивен подход на консултиране. Бихевиорален подход на консултиране. Комбинирани терапевтично-консултативни подходи. Базисни модели в съвременната социална практика за консултиране.

Технология на обучението: Обучението включва лекции и семинарни упражнения. Използват се: лекция; беседа, дискусия, както и интерактивни методи - работа в екип, работа над учебни проекти, анализ на социалнопедагогически ситуации, делови игри, тестове, казуси; самостоятелни научно-изследователски проекти; рефериране на научно-методическа литература и др.

Контрол и оценяване: Изпитът е писмен по темите от лекционния курс. Окончателната оценка се формира на базата на текущата оценка от представянето на знанията от студента през семестъра и оценката от писмения изпит.

МЕТОДИКА НА РАБОТАТА В СОЦИАЛНОПЕДАГОГИЧЕСКИ ИНСТИТУЦИИ И УСЛУГИ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 2 Л+0 СУ+2 ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика” Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „ Социална педагогика”

Анотация:

Обучението по учебната дисциплина **Методика на работата в социалнопедагогически институции** е съобразено със специфичните особености на социалнопедагогическата дейност, като междудисциплинарна област.

Основната **ЦЕЛ** на програмата е да се запознаят студентите със спецификата на професионалната дейност на специалистите в различните социалнопедагогически институции и услуги в общността. На тази основа да се открият методики на работа със специфични целеви групи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Социалнопедагогическата работа в системата на професионално-педагогическата и социална дейност. Деца и млади хора в алтернативна грижа. Екип за планиране на грижата. Превантивна социалнопедагогическа дейност. Комплекси за социални услуги и Центрове за обществена подкрепа. Социалнопедагогически технологии за корекция и рехабилитация. Методика на работа в Центрове за социална рехабилитация и интеграция. Технологии за консултиране и посредничество в Центрове за кариерно ориентиране. Социалнопедагогическа работа с надарени деца – Центрове за работа по интереси. Социалнопедагогическа работа в организации от интернатен тип. Социално педагогически интернати и Възпитателни училища интернати. Методика на работа в организации, осигуряващи резидентна грижа – Центрове за настаняване от семеен тип, Домове за възпитание на деца, лишени от родителска грижа, SOS – детски селища. Методика на работа в кризисни центрове. Напускане на алтернативната грижа. Преходни жилища.

Технология на обучението:

Обучението включва лекции и практически упражнения. Окончателната оценка се формира от посещение на лекции и практически упражнения, подготовка и участие на студентите в практическите упражнения, качество на решаваните казуси, извършената самостоятелна работа и изготвяне на реферат. Практическите упражнения се реализират чрез наблюдения, практическа и доброволческа дейност в сътрудничество с различни социалнопедагогически институции.

СОЦИАЛНОПЕДАГОГИЧЕСКА РАБОТА СЪС СЕМЕЙСТВОТО

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 2 Л+ 1СУ + 0 ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор: Доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“, Факултет по педагогика

Анотация:

Основната цел на обучението по дисциплината е подпомагане и стимулиране развитието на професионалната, социалната и житейската компетентност на студентите, изграждане на познание за същността, спецификата и съвременните тенденции на социалнопедагогическата работа със семейството, формиране на умения за адекватно ориентиране в социално-педагогическата проблематика и вземане на конкретни решения, свързани с разрешаването на типични проблеми от съвременната семейна и социално-педагогическа ситуация.

Съдържание на учебната дисциплина: Теоретични концепции и основни подходи за социалнопедагогическата работа със семейството; Социалнопедагогическа работа с младото семейство – основни проблеми на младото семейство; държавна политика по оказване на подкрепа на младото семейство; взаимодействие на социалния педагог с младото семейство; Социалнопедагогическа работа с еднородителското семейство – основни проблеми на еднородителското семейство; държавна политика по оказване на подкрепа на еднородителското семейство; взаимодействие на социалния педагог с еднородителското семейство; Социалнопедагогическа работа с дисфункционалното семейство – причини за възникване на дисфункционалното семейство; държавна политика по оказване на подкрепа на дисфункционалното семейство; взаимодействие на социалния педагог с дисфункционалното семейство; Социалнопедагогическа работа със самотни възрастни и семейства на пенсионери – социален профил на самотния възрастен човек; актуални проблеми на самотните възрастни хора в Република България; система за социално подпомагане на възрастните хора в Република България; Социална защита и подпомагане на деца, жертви на насилие; Социалнопедагогическа работа с деца и младежи с девиантно поведение и техните семейства; Социалнопедагогическа работа с приемни семейства и пр.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ТЕОРИИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И РЕСОЦИАЛИЗАЦИЯ

ECTS кредити: 5.0

Вид на дисциплината: задължителна

Форма на проверка на знанията: изпит

Седмичен хорариум: 2Л+1СУ+0ПУ

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“,

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Вяра Цветанова

Анотация: Обучението по дисциплината „Теории за превенция и ресоциализация“ изяснява същността и особеностите на системата за социална закрила на деца, семейства и групи; системата за превенция и ресоциализиращите структури с отношение към възпитанието и превъзпитанието на деца, подрастващи и свързаните с тях формални и неформални групи. Студентите е важно да имат яснота за различните равнища на осъществяване на превенцията и ресоциализацията (национално, регионално, локално), както и за държавните и местните структури, провеждащи целенасочени политики в тази област. Формиране на специфични компетентности за прилагане на мерки за закрила на децата, за ресоциализация чрез социални услуги, за работа с деца в социална норма и с противообществено поведение.

Съдържание на учебната дисциплина: Основните съдържателни акценти са свързани със: съществуващи теории за социализация, превенция и ресоциализация; превенцията като социалнопедагогически феномен и превантивна дейност; форми на социално отклонение и подходи и методи за ресоциализиращо влияние; фактори и възможности за превъзпитателно въздействие на деца и юноши; виктимизация и ресоциализация; институции за превенция и ресоциализация на деца и подрастващи; организационно-методическо осигуряване на процеса по проектиране и реализация на превантивни и ресоциализиращи дейности при различни групи; специфика на работа на социалния педагог с деца и подрастващи в криминогенен риск.

Технология на обучението: Обучението включва лекции и семинарни упражнения. Използват се: лекция; беседа, дискусия, както и интерактивни методи - работа в екип, работа над учебни проекти, анализ на социалнопедагогически ситуации, делови игри, тестове, казуси; самостоятелни научно-изследователски проекти; рефериране на научно-методическа литература и др.

Контрол и оценяване: Изпитът е писмен по темите от лекционния курс. Окончателната оценка се формира на базата на текущата оценка от представянето на знанията от студента през семестъра и оценката от писмения изпит.

ПРАВНА ЗАЩИТА НА ДЕТЕТО И СЕМЕЙСТВОТО

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 2 Л + 1СУ + 0ПУ

Форма на проверка: изпит

Вид на изпита: писмен /тест/

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“ Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Блага Георгиева Джорова,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Анотация:

Курсът „Правна защита на детето и семейството“ въвежда студентите в областта на семейното право и правата на човека, в частност детето, като се поставя акцент върху държавната политика в тази посока, социално-правовата защита на семейството и децата и социалнопедагогическата работа на специалисти с тях. Съвсем логично и систематизирано в

дисциплината се преплитат знания от няколко научни области - право, педагогика, психология, социология.

Целта е студентите да се запознаят с нормативната рамка насочена към защита на семейството, майчинството и детството, както и на държавната политика на Република България и на други страни в посочената област и да усвоят умения за социалнопедагогическа работа и правна консултация на семействата и техните деца.

Съдържание на учебната дисциплина:

Държавната политика в областта на социалната и правната защита на децата и семейството. Правни основи на отношенията между родители, деца и членове от семейството. Защита правата на детето в случаите на ограничаване и лишаване на родителски права. Правна защита на деца чрез учредяване на настойничество и попечителство. Система за социална закрила и защита правата на децата и семействата - органи за закрила, правомощия, функционални и процедурни особености. Педагогическа и правна подкрепа за социалното благополучие на детето. Способи за социалнопедагогическа подкрепа на деца, възпитавани и отглеждани в неблагоприятна семейна среда. Правна закрила на детето чрез осигуряване на алтернативна среда за отглеждане и възпитание.

Технология на обучението:

Лекционният курс представя в система съдържанието на учебната дисциплина. Осигурява възможност за запознаване с проблематиката „правна защита на детето и семейството”. Разглеждат се и се анализират нормативни документи и механизми за защита и закрила на детето и семейството. Извършват се самостоятелни проучвания и се представят получените резултати. Студентите разработват различни методики за работа с деца и семейства. Представят се теоретични разработки по конкретни проблеми. Предлагат се и се обсъждат решения на проблемни ситуации и казуси.

ИНДИВИДУАЛНА ПОМОЩ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО НА ДЕЦА В РИСК

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум: 3Л+ 1СУ+ 1ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** писмен или т. о.

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика” Факултет по педагогика

Лектор:

проф. д-р Янка Стоименова,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

доц. д-р Ива Стаменова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Анотация: Езиковото и литературното обучение и обучението по математика имат ключова роля в цялостното познавателно и социално-психично развитие на подрастващите, поради което са важна част от системата на обучение в училищата. Ето защо формирането у студентите на компетентност за индивидуална помощ в обучението по български език и литература и по математика при работа с деца в риск има важно

значение за подготовката на бъдещите социални педагози. *Основната цел* на обучението по учебната дисциплина е разширяване на професионалната компетентност на студентите чрез придобиване на знания за съвременните теории и технологии за осъществяване на индивидуална помощ в обучението по български език и литература и по математика при деца в риск. *Задачите на обучението* са насочени предимно към запознаването на студентите с теоретичните основи на обучението по БЕЛ и математика. В процеса на обучение се поставя акцент върху дейността и индивидуалния подход като основа на индивидуалната помощ при обучението на деца в риск и приложение на усвоените знания в практически аспект посредством поставените за изпълнение задачи за самостоятелна работа.

Съдържание на учебната дисциплина: Съдържанието е структурирано в два модула. Първи модул – Индивидуална помощ при обучението по български език и литература на деца в риск – Съвременен научен статут на учебния предмет Български език и литература. Обучението по начална грамотност. Обучението по български език. Обучението по четене. Обучението за формиране на комуникативноречеви умения. Индивидуализация на учебната дейност по български език и литература. Технологии за индивидуална помощ по български език и литература. Втори модул – индивидуална помощ при обучението по математика на деца в риск – Теоретични основи на индивидуалната помощ по математика. Дейностният подход в обучението. Индивидуализация на обучението. Възрастови особености и индивидуални различия на децата със социалнопедагогически проблеми. Индивидуалната помощ по математика като методическа система – цел и задачи на индивидуалната помощ по математика. Учебно съдържание по математика за началните класове. Средства за индивидуална помощ по математика. Методи на индивидуална помощ по математика. Форми за индивидуална помощ по математика. Технологии на индивидуална помощ при усвояване на математически материал.

Технология на обучението: Формите за организация и провеждане на обучението по дисциплината са лекции, семинарни и практически упражнения. Предварителната организация на учебните дейности предполага планиране на действията на преподавателите и подготовка на студентите за оптимално протичане на учебния процес /предварително поставяне на учебните задачи, разпределение на отговорностите на всеки студент при работа в екип и пр./. Използват се нови технологии (предимно Power point presentation), което позволява да се очертае ясно структурата на лекцията, основните въпроси и проблеми, да се презентират конкретни текстове за анализ, математически задачи и др. Акцент се поставя върху интегрирането на учебно съдържание в рамките на интерактивни уроци и образователни проекти.

Крайната оценка по дисциплината е резултат от текущия контрол и оценката от семестриалния изпит (писмен), който се провежда по предварително уточнени теми и критерии. Окончателната оценка по учебната дисциплина е сумарна и се формира от оценките на преподавателите по двата модула на учебната дисциплина.

УПРАВЛЕНИЕ НА СОЦИАЛНОПЕДАГОГИЧЕСКИ ИНСТИТУЦИИ И УСЛУГИ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 2 Л+1СУ+0 ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика” ФП

Лектор:

доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика”

Анотация:

Основната функция на дисциплината е да въведе студентите в проблематиката на управлението на различни институции и услуги в социално-педагогическата сфера и да формира предпоставки за изграждане на основите на професионална култура и лична позиция за ориентация на бъдещите социални педагози в основните тематични полета на управлението на институции, дейности и проекти.

Цел на курса от лекции, упражнения и извънаудиторна заетост е студентите да познават, анализират и обясняват същността, структурата и функциите на управлението в социално-педагогическата сфера и основните теоретични подходи към него;

Очаквани резултати: Да познават и анализират основни идеи за мисията и визията на съвременните социално-педагогически институции и тяхното ефективно управление, както и да извършват пренос на теорията към практиката на разработване на адекватни на съвременните изисквания стратегически планове и проекти

Съдържание на учебната дисциплина:

Характеристика и управление на социално-педагогически организации от неинтернатен и интернатен тип – отдели, дирекции, комплекси, ДПС, домове, социално-педагогически интернат, възпитателно училище–интернат, приюти и др.; Специфични изисквания и нормативни документи за организация на обучаваща дейност на безработни и неграмотни възрастни – разкриване и управление на образователни центрове за професионална квалификация, извънкласни и извънучилищни форми на работа; Процедури по настаняване в институции от интернатен тип и взаимодействие между институциите; Управленски решения – видове проблеми, видове решения, документация, модели на вземане на управленски решения; Организационно поведение – понятие за групова динамика, различия, стрес, власт и влияние, кариерно развитие; Организационна култура на институцията – характеристика, функции, модели, усъвършенстване, понятие за учеща се организация; Микроклимат в институцията – екипност, комуникации, конфликти; Управление на човешките ресурси – квалификационни характеристики и процедури за кадрово развитие, форми и модели на мотивация на персонала.

Технология на обучението:

Теоретичната част от съдържанието на обучението се подкрепя със слайдове, извадки от нормативни документи и казуси от практиката. *В упражненията* се акцентува на формиране на умения за диагностициране на практически последици от теорията за управлението в социално-педагогическата сфера и се анализира разнообразния потенциал на практиката на управление на социално-педагогическата дейност. *За извънаудиторната заетост* на студентите се възлагат следните видове задачи: Изготвяне на библиография, есе, рецензия, презентация или доклад върху проблем от тематиката на лекционния курс; Сравнителен анализ на

нормативни документи по управление на социално-педагогически институции; Съставяне на основна концепция за проект в областта на социално-педагогическата дейност и попълване на схемата на Грант за различните дейности; Съставяне на бюджет на времето на дейности в предложен проект; Превод и презентация на статия от чуждестранен източник; Съставяне и анализ на набор от казуси от управленската практика в социално-педагогическата сфера .

СОЦИАЛНОПЕДАГОГИЧЕСКА ДИАГНОСТИКА

ECTS кредити: 6.0

Седмичен хорариум:

2Л+1СУ+1 ПУ

Форма на проверка на знанията: т. к.,
изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика”

Анотация:

Курсът по дисциплината въвежда студентите в същността и особеностите на изследователския процес в социално-педагогическата действителност и възможностите за реализиране на диагностичните процедури.. Неговите **цели** са: Познавателни – студентите да усвоят знания свързани с конструирането на научно социално-педагогическо изследване; с методите за изследване и оценяването на

социално-педагогическите явления и процеси; с приложението на математико- статистически методи за количествена обработка на емпирична социално- педагогическа информация; Приложно-практически – формиране у студентите на умения да изграждат концептуалните основи (методология) на социално- педагогическо изследване; конструират експериментални социално-педагогически методики; да анализират по същностни аспекти емпирична социално-педагогическа информация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и характеристики на социално-педагогическата диагностика. Изследване на социалната ситуация на развитието .Диагностика на личностната насоченост и самооценка. Социално-педагогически характеристики на дезадаптираните деца. агностика на склонност към девиантно поведение. Диагностика на междуличностните отношения на възпитан. Диагностика на характеристиките на малки групи. Диагностика на семейството и семейното възпитание. Диагностика на възпитателния процес. Диагностика на дейността на социалния педагог

Технология на обучението:

Основен метод на обучението е лекцията. Тя се съчетава с дискусия при подходящо лекционно съдържание от учебния курс. Използва се и презентация на Power Point. В края на лекцията се предвижда провеждане на кратка беседа за обобщение по темата и затвърдяване на материала. Допуска се включване на студентите със свои съобщения по темата от лекцията,

изградени въз основа на самостоятелна работа с научна литература. Широко се използват примери от диагностични методики и провеждани диагностични изследвания. От лекционното време се отделя за текущ контрол върху лекционния материал (тестови контроли или развиване на темата и изучения материал). Упражненията са насочени към изграждане на разбиране и умения у студентите за операционализиране на теоретичните знания към реални диагностични проблеми. Естеството на решаваните задачи (изграждането на практически умения) предполага използването на богата гама от методи за обучение.

АНДРАГОГИКА

ECTS кредити: 6.0

Седмичен хорариум: 2Л+1СУ+1ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Лектор: гл. ас. д-р Мирела Ключокова, катедра „Социална педагогика

Анотация:

Курсът е предвиден да запознава бъдещите педагози с особеностите и спецификата на обучението през целия живот. Анализират се различни теории за характеристиките на възрастните учещи се. Разглежда се андрагогиката като глобална теория на образованието на възрастните. Изучават се андрагогическият цикъл, етапите на процеса на образование, изискванията към провеждането на занятията, методите и средствата за обучението. Обръща се внимание върху изкуството на общуване с този вид учещи се. Уточняват се мотивите на обучаващите се; изясняват се основните термини; проследяват се спецификата на общуването; формите на взаимодействие на педагога с възрастните учещи се, а също и с родителите на децата в детската градина и в училището; привеждат се примери от практиката в другите страни.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предмет, задачи, роля и функции на андрагогиката; андрагогиката - глобална теория за образованието на възрастните; образованието на възрастните в съвременния свят; тенденции на образованието у нас; предизвикателства; основни категории и понятия в андрагогиката; типове и видове образование за възрастни; ролята на университетите за развитието на теорията за образованието на възрастните; андрагогическият цикъл; структура; андрагогическият процес;

особености; образованието на възрастните като система. Видове подсистеми; изисквания към организацията и провеждането на учебния процес с възрастни учещи се; общуването с възрастните в процеса на обучението; образованието на възрастните като професия. Изработване на проекти и оформяне на документация за курсове за възрастни. Презентация на разработените от студентите проекти.

Технология на обучението и оценяване:

Занятията се провеждат основно посредством лекции и семинарни упражнения. Съдържанието на учебния материал се поднася проблемно и в интерактивна форма. Определени схващания се поставят дискуссионно, за което студентите имат предварителна нагласа. Семинарните занятия включват наблюдения на дейностите в училище и в извънучилищни заведения, разработване на проекти по определена тематика, разыгриват ролеви игри свързани с тематиката на занятията, реферират научно-методическа литература на български и на чужди езици, ползват интернет-

сайтовете. Окончателната оценка е сбор от активността на студентите през семестъра и от писмения изпит. Начинът на изчисленията е описан в програмата.

ПЕНИТЕНЦИАРНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 6.0

Седмичен хорариум: 2Л+1СУ+1ПУ

Вид на дисциплината: задължителна

Вид на изпита: писмен

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“,

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Вяра Цветанова

Анотация: Целта е да се запознаят студентите с терминологията, с особеностите на личността на осъдените, на техните общности и групи, с методическите основи на социално-възпитателната работа, с корекционните форми на взаимодействие с лицата, лишени от свобода; със съществуващата система за адаптация, рехабилитация и ресоциализация и основните педагогически парадигми в тази област.

Съдържание на учебната дисциплина: Основните съдържателни акценти са: пенитенциарната педагогика в системата на наказателно-правните и педагогическите науки; основните проблеми на педагогическия процес в местата за лишаване от свобода и възприемане на принципите на педагогическата намеса в личностната и социалната сфера на пребиваващите в тези заведения; технологията и методиката на възпитателната работа и овладяване на съвременните нетрадиционни методики в педагогическата дейност, интензивни методи на корекционно въздействие на индивидуално и групово равнище, специализирани програми за личностно формиране и развитие.

Технология на обучението: Обучението включва лекции, семинарни и практически упражнения. Знанията се предлагат в система, като се използват интерактивни методи - казуси, активен дебат в подгрупи, делови игри, планиране и провеждане на дискусия за анализ поведението на лица, лишени от свобода в различни ситуации, сюжетно-ролеви игри и др. Установени са точни критерии за разработване на самостоятелни разработки, които се предават в определен срок и след проверка се дискутира по тях.

Контрол и оценяване: Изпитът е писмен по темите от учебния курс. Окончателната оценка се формира на базата на текущата оценка от представянето на знанията от студента през семестъра и оценката от писмения изпит.

ИЗБИРАЕМИ УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС СЕМЕЙСТВОТО

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2Л+0СУ+0ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Снежана Попова, катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

Анотация: Избираемата учебна дисциплина заема съществено място в професионалната подготовка на бъдещите педагози. Чрез обучението по тази учебна

дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите педагози за справяне с многообразните професионални задачи.

Основната цел на обучението по тази учебна дисциплина е подпомагане и стимулиране развитието на професионалната, социалната и житейската компетентност на студентите, изграждане на познание за същността, спецификата и съвременните тенденции във взаимодействието между училището и семейството в условията на ускорено протичане на глобализационните процеси в световен мащаб, формиране на умения за адекватно ориентиране във визираната проблематика и вземане на конкретни решения, свързани с разрешаването на проблемни, типични и критични ситуации от педагогическата реалност.

Съдържание на учебната дисциплина: Съвременни подходи при изследване на взаимодействието „семейство-училище“; Комплексно-интегративният подход и неговото приложение при изследване на взаимодействието между семейството, училището и обществото; Семейство – училище – общество: Схващания и параметри на взаимодействие; Аспекти на взаимодействието семейство – училище; Компоненти на взаимодействията семейство – училище – общество; Цели на взаимодействията семейство – училище – общество; Основни насоки на взаимодействията семейство – училище – общество; Форми на взаимодействията семейство – училище – общество; Изисквания, свързани с ефективното действие на моделите за взаимодействие между семейство – училище – общество; Предизвикателствата на глобализацията и смисълът на взаимодействието със семейството в съвременното общество.

Технология на обучението: Използват се следните методи на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестване, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Окончателната оценка по учебната дисциплина е резултат от текущия контрол по време на семинарните занятия и общата оценка от изпита в края на семестъра.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА

ESTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2Л+0СУ+0ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Мирела Кючукова, катедра „Социална педагогика“

Анотация: Учебната дисциплина осигурява обучението на студентите от магистърските програми със знания за особеностите на педагогическото взаимодействие в мултикултурна среда. Тя има интердисциплинарен характер, тъй като обединява знания от различни научни области (културология, педагогика, социална психология, етнология и пр.).

Съдържание на учебната дисциплина: В учебното съдържание се изяснява същността, характеристиките и особеностите на педагогическото взаимодействие в мултикултурна среда, проблематизират се въпросите на културното различие в аспекта на проявите им в училищна среда, аргументира се важноста на интеркултурното образование за хармонизирането на културните различия в образователното пространство и интеркултурното възпитание на подрастващите, дискутират се специфичните проблеми в процеса на образователна интеграция на децата и учениците от малцинствените етнокултурни групи, и на тази основа се очертават педагогическите стратегии, подходи и методи за осъществяване на ефективно педагогическо взаимодействие в мултикултурна среда.

Технология на обучението: Формата за организация и провеждане на обучението по дисциплината е лекционна. В началото студентите се запознават с учебната програма и начина на оценяване на резултатите от обучението. Организацията на обучението по учебната дисциплина се осъществява на два основни етапа – подготвителен и изпълнителен. Предварителната организация на учебните дейности предполага, от една страна, планиране на действията на преподавателя, а от друга – подготовка на студентите за оптимално протичане на учебния процес /предварително поставяне на учебните задачи, разпределение на отговорностите на всеки студент при работа в екип и пр./.

ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

ESTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2Л+0СУ+0ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Предучилищна и начална училищна педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Мирослав Терзийски, катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

Анотация: Обучението по учебната дисциплина дава възможност на студентите да придобият знания за същността, принципите, подходите и методите за работа с учениците в областта на гражданското образование. Целта е да се даде възможност на студентите да развият и разширят разбирането си за връзките между образованието и гражданството; да се стимулира критичното им мислене и активно участие, както и да се разшири компетентността им за демократична култура.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия и значение на гражданското образование. Концептуална и политическа рамка на гражданското образование. Подходи към гражданското образование. Гражданско възпитание или гражданско образование. Цели и принципи на гражданското образование. Гражданското образование в различните образователни степени – ДОИ за гражданско образование в ДГ и ОУ. Специфики в началната образователна степен. Съдържателни акценти на гражданското образование в детската градина и началната образователна степен. Методи в преподаването на гражданското образование. Интерактивни методи и техники в процеса на преподаване на гражданското образование. Информално и неформално образование в контекста на гражданското образование. Ресурси по гражданско образование. Семейството и гражданското образование.

Технология на обучението: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни литературни източници, схеми, нормативни документи, които спомагат за онагледяване и улесняват разбирането и осмислянето на изучаваната материя. Лекциите се подкрепят с множество примери от

практиката. Обсъждат се актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в средствата за масова комуникация и въпроси, които в настоящия момент особено много интригуват студентите като например състоянието и тенденциите в развитието на гражданското образование в Европа и България.

ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ И ДИГИТАЛНА КРЕАТИВНОСТ

ESTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2Л+0СУ+0ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Радослава Топалска, катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

Анотация: Категоричната необходимост от владение на съвременните информационни технологии, засяга всички сфери на дейност, включително и образователната. С оглед и на непрекъснатото навлизане на различни софтуерни решения, насочени към образователната практика, се налага включването в учебния план на специалност „Начална училищна педагогика“ на дисциплини с ориентация към повишаването на дигиталната компетентност и развиването на креативността.

За успешната си реализация на пазара на труда, всеки бъдещ специалист се нуждае от определени компетентности. Те са заложени в Европейската квалификационна рамка (ЕКР) която е инструмент, подпомагащ процеса на съпоставяне и сравняване на квалификационните системи в Европа. Учебната дисциплина има за цел да даде на студентите основни знания относно същността и областите на дигиталната компетентност, нейната специфика в дейността на съвременния учител, както и относно същността, значението и мястото на дигиталната креативност в обучението.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на дигиталните компетентности. Нормативна уредба (Ключови компетентности; Европейска квалификационна рамка; Европейска рамка за дигитална компетентност на гражданите и др.). Основни области на дигиталната компетентност (информационна грамотност; комуникация и сътрудничество; създаване на дигитално съдържание; безопасност и разрешаване на проблеми). Дигитална компетентност на учителите (DigCompEdu). Креативност. Същност и значение на дигиталната креативност. Дигиталната креативност в обучението. Място на дигиталната креативност в извънкласните дейности. Развитие на дигиталната креативност. Създаване и използване на дигитални ресурси. Софтуерни решения.

Технология на обучението: Организацията на обучението по тази дисциплина има за цел да представи адекватен алгоритъм за системност и непрекъснатост в подготовката на студентите. Обучението на през семестъра протича под формата на лекции. Използват се различни варианти за подпомагане на студентите в процеса на учене – индивидуални и групови консултации; методически указания; приемно време и др. Предоставят им се голям брой презентации и видеа, подготвени специално за дисциплината и съобразени с нейната специфика.

ПРИБОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

ESTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2Л+0СУ+0ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Светослава Съева, катедра «Управление на образованието и специална педагогика»

Анотация:

Лекционният курс „Приобщаващо образование“ в бакалавърската програма е необходим за пълноценното включване на дипломираните студенти в педагогическата практика у нас, защото законодателството и нормативната уредба на Република България обезпечава възможността за обучение на лица с различия от разнороден характер в общообразователната среда. Иновативният характер на лекционния курс се състои в същността на предвидените теми, които излизат извън класическите характеристики на „различност“, общоприети у нас, като например ученици със специални образователни потребности, ученици от малцинствени етнически общности, ученици от емигрантски произход. Темите са щекотливи и провокативни както за образователната система, така и за обществото като цяло.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебното съдържание на лекционния курс е разпределено в три модула. Първи модул – Базисна терминология. Втори модул – Различност и сходство. Трети модул – Подходи за приобщаване.

Технология на обучението:

Лекционните занятия са посветени основно на характеристиката и приложението на различни подходи и методи за приобщаване в условията на образователната среда у нас.

Предвижда се провеждането на текущо писмено оценяване в рамките на семестъра. Обучението завършва с полагането на семестриален изпит.

КОМУНИКАТИВНИ УМЕНИЯ В ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

ESTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2Л+0СУ+0ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Социална педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра «Предучилищна и начална училищна педагогика»

Анотация: Предлаганият учебен курс изяснява и анализира комуникативната компетентност на учителя като първостепенен ресурс за осъществяването на ефективно педагогическо взаимодействие. В съдържателен аспект под акцент са поставени специфични средства от областта на комуникативното поведение (говорна култура, словесно общуване, паралингвистична изразност), които оптимизират педагогическата комуникация по посока (1) на възпитателните взаимоотношения като резултат и условие за ефективни педагогически взаимодействия с децата/учениците, (2) на взаимното познание, разбиране, влияние и самопознание при общуването (вербално и невербално);

(3) на приобщаване, взаимодействие и сътрудничество с родителите като активни партньори в учебно-възпитателния процес.

Съдържание на учебната дисциплина: Комуникация и словесно общуване. Видове комуникационни системи. Трансформации на комуникационната система и концептуализация на човешката езикова парадигма. Форми на словообмен в процеса на вербализация. Специфика в организацията на устната (монологична/диалогична) комуникация. Категориално-семантични полета и индивидуално-комуникативни атрибути. Вариативност на невербалната езикова модалност. Теоретични постановки и практически проявления на вербалната комуникация. Приложно-конструктивни аспекти на човешката езикова модалност. Общуване и обучение – същност и характеристика на педагогическата комуникация. Структурно-интеракционен и дескриптивен подход. Основни функции на педагогическото общуване. Физиологични механизми на говорно-комуникативния процес. Акценти на дименсионалния, на интенционалния, на функционалния анализ на словесното общуване. Гласово-говорни качества на учителя – професионални изисквания. Хигиена на гласа и професионални гласово-говорни заболявания. Параезиковите средства на учителя – интонационни, акцентуални и темпоритмични говорногласови характеристики на устната реч. Ортоепия и еталонизиране на учителската реч. Органичност и нормативност в словесната изява на учителя. Основни функции на речта като социален феномен. Форми на словесно влияние (директна и индиректна словесна изява) в образователна среда. Теорията за символния интеракционизъм (Дж. Х. Мийд) и за комуникативното действие (Ю. Хабермас). Стадии в процеса на словесното общуване. Основни форми и принципи на словесното общуване (неформално и формално словесно общуване) в образователна среда. Педагогическа комуникация и словесна действеност – учението на К. С. Станиславски за словесно действие. Словесната действеност като ключов императив в дискурсната етика на учителя. Обективни бариери в педагогическото общуване (функционален или качествен аспект). Комуникативни умения и педагогическа медиация – индивидуален комуникативен стил и позитивен психоклимат в общуването с деца, ученици, родители. Презентационни умения на учителя. Вдъхновение и импровизация в ораторските изяви на педагога.

Технология на обучението: Учебната дисциплина включва аудиторна и извънаудиторна работа на студентите: **Аудиторна заетост** - осъществява се чрез *лекции (продължителност 30 часа)*, в които студентите участват в решаване на казуси и провеждане на дискусии. Обучаваните се ангажират с участие в симулативни игри, в "мозъчна атака", спорове, коментари на наблюдавани комуникативни ситуации в детска градина/училище. **Извънаудиторна заетост (предвидени 90 часа)** – студентите подготвят и представят говорно-технически комплекси, кратки комуникативни задачи, коментират и анализират видеозаписи на словесни изяви и презентации (TED), изготвят реферат.

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА В ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

ESTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2Л+0СУ+0ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Социална педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Юлиана Ковачка, доц. д-р Вяра Цветанова катедра «Социална педагогика»

Анотация: Обучението по учебната дисциплина е съобразено със специфичните особености на взаимодействието между ангажираните субекти в образованието на различни равнища. Основната **цел** на програмата е студентите да се запознаят със спецификата на професионалната дейност на специалистите и на тази основа да се открият управленски подходи и методи на работа със специфични целеви групи.

Съдържание на учебната дисциплина: Взаимоотношения учител – ученик. Училищният клас като обект на управление. Взаимоотношения учител-ученик. Учителят като мениджър на класа. Взаимоотношения ученик-ученик. Формални и неформални групи. Мениджмънт на класа като учебна среда. Интерактивна образователна среда. Мениджмънт на дисциплината в класа. Права и задължения на учениците. Мениджмънт на дисциплината в класа. Конфликти – видове, стратегии за справяне с конфликтите. Взаимоотношения учител –родители и изпълняващи родителските функции лица. Родителско участие. Взаимоотношения на учителите с други педагогически специалисти-педагогически съветници, ресурсни учители. Взаимоотношения директор-педагогически специалисти. Стил на ръководство. Механизъм за справяне с насилието и агресията в образователна среда. Етични норми и стандарти в работата на педагогическите специалисти. Необхванати, напускащи и отпадащи от образователната система деца. Координационен механизъм. Индивидуални и колективни органи за управление на взаимоотношенията – класен ръководител, директор, педагогически съвет, училищни комисии.

Технология на обучението: Изпълнението на всяка тема е свързано с теоретично проучване на заложените в нея проблем. Това предполага и изисква събиране на информация от различни информационни източници: библиотека, интернет, базови наставници (педагози) и т.н. Оценката зависи от качеството на представените продукти от положения труд: разработените казуси, участието в тяхното обсъждане и решаване, разработените реферати, качеството на самостоятелните работи и т.н.

ЛИДЕРСТВО В ОБРАЗОВАНИЕТО

ESTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2Л+0СУ+0ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мирослав Терзийски, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Анотация: **Целта** на подготовката по тази дисциплина е да се обогатят познанията на студентите по проблемите, свързани с формирането на лидерски умения. Обучителната програма изяснява значимостта, основните предимства и предпоставки на лидерството, както и специфичните функции и роли на лидера в образователната институция. В съдържателен аспект обхваща основни теоретико-методологични и приложни знания относно същността на лидерството, лидерските качества, лидерските стилове и основните концепции за лидерството. Чрез научната трактовка на проблемите студентите ще могат задълбочено да овладеят техниките и педагогическите практики, свързани с развитие на лидерски умения. Важно е да се усъвършенства у студентите способността да анализират всестранно конкретни практически ситуации, да намират целесъобразни и обосновани решения в творческата си дейност. Това ще улесни процеса на бъдещата им професионална адаптация. Във всяка лекция задължително присъстват

три блока: проблемен, информационен и блок за разширяване на любознателността на студентите. Освен тях може да има още корективен блок и блок за самоконтрол. С тях се цели да се систематизира натрупания у тях педагогически опит и всяко ново знание да се надстройва над материал, който е добре усвоен.

Дисциплината има практико-приложна стойност и обосновава рационални технологии, методи, похвати и техники за ефективна организация и управление на човешките ресурси в училище, за изграждане на устойчивост и постоянство в професионалните взаимоотношения, и в този смисъл генетически е свързана с всички видове практики на студентите.

Дисциплината се опира и върху знанията на студентите от областта на педагогиката, философията, психологията и социологията. С всички дисциплини от педагого-психологическия цикъл, застъпени в учебния план на специалността, тя има приемствени и перспективни връзки, чрез които разкрива функционалното си значение.

Съдържание на учебната дисциплина: Лидерството като социално-педагогически феномен. Нормативни документи и законодателство в областта на образованието. Управление на качеството в образователните институции. Учителят като лидер на учениците, успешен обучител и наставник. Микрогрупата като управляема общност. Специфика на организационното лидерство. Изисквания. Лидерските стилове като своеобразни управленски подходи. Лидерски умения и компетенции. Вземане на решения в процеса на планиране. Социално-психологически модел за развитие на лидерските компетенции на ръководителя и на организационния лидер.

Технология на обучението: Основна форма на обучение по дисциплината са лекционните занятия, които протичат в съответствие с приетото седмично разписание на студентите. По време на лекции акцент се поставя върху развитието на педагогическата култура на студентите. Предвидените тематични единици се разработват в строга логическа последователност и взаимовръзка. Те обезпечават добрата информираност на студентите в областта на проблематиката, усъвършенстването на интелектуалните и практическите им умения. Наред с традиционните методи за изложение на лекционния материал се прилагат още и интерактивни методи, свързани с разрешаване на проблемно-познавателни, практически задачи.

УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ

ESTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2Л+0СУ+0ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Анотация: Дисциплината позволява обучаваните да повишат равнището на професионалната си компетентност чрез обогатяване на административната и правна грамотност. В процеса на обучение се представят и дискутират проблеми свързани със: структурата, организирането и философията на образование; осъществяване на професионална дейност съобразена с нормативните изисквания и регламенти за участие на обществеността в дейността на институцията; осъзнаване на взаимоотношението между нормативната рамка и автономността на институцията (на възможностите за самостоятелни решения при избора и въвеждането на нови моменти в организацията и съдържанието на образователния процес), на основата на нормативни документи в Р България, което е предпоставка за законосъобразно, отговорно, спокойно и сигурно

управление на институцията. Курсът на обучение по дисциплината обогатява професионалната култура на студентите, техните знания в областта на управлението, правото и администрирането на дейността в образователната институция, като ги насочва към необходимостта от осъществяване на управленски процес съобразен с нормативните регламенти и изисквания. В рамките на обучението се систематизират стратегии, подходи, принципи за управление, хоризонтално и вертикално управление, функции, компетенции и управленска дейност на директора, необходимите за институцията документи.

Съдържание на учебната дисциплина: Образователни институции – видове, структура, управление. Стиллове на управление. Нива на управление. Нормативни документи в системата на предучилищното и училищното образование. Нормативна основа за управление на дейностите в образователната институция. Функции, компетенции и професионално-личностни качества на директора като педагогически специалист с приоритетна управленска дейност. Контролна дейност в образователната институция – нормативни документи, организиране, отчетност. Система за сътрудничество с родителската общност. Съвременни тенденции стратегия за развитие на институциите в образованието.

Технология на обучението: Курсът на обучение по избираемата учебна дисциплина е пряко свързан с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на разглежданите проблеми: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; цялостно разработване на проблем от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната и структурна страна на лекционната форма по дисциплината и пр.

ЗДРАВНО И ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

ESTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2Л+0СУ+0ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

гл. ас. д-р Цветомира Иванова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Анотация: Учебната програма по дисциплината има за цел да повиши компетентностите на бъдещите педагози за същността, принципите подходите, методите за работа с ученици в областта на здравното и екологичното образование. Основната цел на програмата е да се даде възможност студентите да открият връзките между здравно и екологично образование, формиране на умения за работа с ученици от различни възрастови групи в областта на здравно и екологично образование. Основни задачи: Запознаване на студентите с различни възможности за формиране на здравно и екологично поведение и култура у учениците. Запознаване на студентите със съдържанието на учебни програми – в училищни и извънучилищни институции за здравно и екологично образование. Формиране на умения за самостоятелна работа, работа в екип, критично мислене.

Съдържание на учебната дисциплина: Въвеждане в проблематиката. Основни понятия на екологично и здравно образование. Цели, задачи, принципи на екологично и здравно образование. Възникване и развитие на здравно и екологично образование в

световен и национален мащаб. Здравно и екологично образование в различните етапи на образователната система. Съдържание на здравно и екологично образование в различните етапи на образователната система – ДГ, НУВ, ПУВ, ГУВ. Здравно и екологично образование или здравно и екологично възпитание. Интегративни връзки и зависимости на екологично и здравно възпитание с останалите компоненти на съдържание на възпитанието. Методи на екологично и здравно образование. Съвременни модели и подходи в процеса на екологично и здравно образование. Ресурси за здравно и екологично образование. Възможности на извънкласната дейност за екологично и здравно образование. Семейството и здравно и екологично образование.

Технология на обучението: Аудиторна заетост – използват се следните методи: лекция, дискутиране, диспутиране, обсъждане, беседване, анализиране, работа в групи. Извънаудиторна заетост включва проучване и анализиране на научна литература, свързана с тематиката; проучване и анализ на учебни програми и учебници; изготвяне на реферати, доклади, есета; съставяне на библиографични справки;

ИСТОРИЯ НА СОЦИАЛНОТО ПОДПОМАГАНЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО В БЪЛГАРИЯ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Светлана Николаева, катедра „Социална педагогика“

Седмичен хорариум: 45аз / 105 сп

Статут на дисциплината: избираема

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Съществуването на традиционна система на социално подпомагане в българското общество обхваща един продължителен период от време. Всеки един от периодите се характеризира с определена специфика. Особено значим е опитът, свързан с подпомагането на образованието. Извеждането и анализирането на практики за социално подпомагане на участниците в българското образование е опит, който е носител не само на историческо познание, но и опит, който служи за откриване на нови възможности в тази посока. В този контекст можем да очакваме повишаване на професионалната компетентност на студентите и формиране на обективно отношение към една българска традиция, която има място в днешния ден, която се отличава с актуалност и непреходност.

Съдържание на учебната дисциплината:

Обществено - икономическа и социална характеристика на Средните векове (VII – XV век). Социалната мисия на църквата и манастирите. Анализ на социалната работа в Европа през XVI век, XVII век, XVIII век, XIX век и първата половина на XX век. Социални идеи и социално законодателство. Развитие на образованието през Възраждането. Практики и идеи за социално подпомагане на образованието. Законодателни решения след Освобождението по отношение на социалното подпомагане в образованието. Социално подпомагане на ученици и учители в България. Социалното подпомагане по време на войните за национално обединение. Социалното подпомагане в образованието между световните войни. Приносът на женските дружества в България за социално подпомагане на образованието. Безплатни трапезарии, пансион и летни колонии. Социално подпомагане на учениците от професионалните училища (1878 – 1944 г.). Българските традиции в дарителството за образование и просвета.

Технология на обучението:

Аудиторната заетост се осъществява в две форми: лекции и семинарни упражнения. Семинарните упражнения се провеждат на групи. Присъствието е задължително. Усвояването на учебното съдържание се подпомага от използването на презентации, печатни копия и др. От студентите се изисква активно участие в решаването на поставените задачи. Извънаудиторната

заетост предвижда: 1. Разработване на реферати, проекти, проучвания, работа в Интернет среда, работа в библиотеката и др. 2. Посещаване на индивидуални и групови консултации във връзка със самостоятелното или екипно разработване на поставените задачи.

МЕДИЙНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2Л+1СУ+0ПУ

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра “Социална педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Снежана Попова, катедра “Управление на образованието и специална педагогика”,

Анотация:

Учебната дисциплина “Медийна педагогика” заема съществено място в професионалната подготовка на бъдещите социални педагози. Чрез обучението по тази учебна дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите педагози за справяне с многообразните професионални задачи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Научен статут на медийната педагогика, Съвременни парадигми за анализ на възпитателните възможности на съвременните мас-медии, Основни функции на съвременните средства за масова информация, Тенденции в развитието на масовата култура, Особенности на възпитателното въздействие на средствата за масова комуникация, Методи и форми на средствата за масова комуникация, Противоречивото въздействие на съвременните мас-медии, Телевизията и насилието, Интернет и възпитанието на подрастващите.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментирание, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

СОЦИАЛНОПЕДАГОГИЧЕСКА РАБОТА С ПРИЕМНИ СЕМЕЙСТВА

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 2Л+1СУ+0ПУ

Вид на дисциплината: избираема

Вид на изпита: писмен

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“,

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Вяра Цветанова

Анотация: Обучението по дисциплината „Социалнопедагогическа работа с приемни семейства“ дава възможност на студентите да получат знания за същността и спецификата на приемното семейство, като алтернативна форма грижа за деца от социалнопедагогически институции или от семейства в риск. Целта е да се формира компетентност за социалната услуга „приемна грижа“ и за формата на закрила на дете „настаняване в приемно семейство“; разкриват се специфики

на общуването в аспекта „биологично семейство - дете - приемно семейство”. Дисциплината е базисна за знания за ролята и функциите на приемащото семейство, на социалните служби, на общността, на специализираните центрове, на НПО в контекста на приемната грижа.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност и видове приемна грижа и приемни семейства. Законодателна основа на видовете настаняване в България. Основни критерии за подбор, оценка и одобрение на кандидат-приемни семейства. Институции и организации, участващи в предоставянето, развитието и утвърждаването на приемната грижа. Процедура по настаняване на дете в приемно семейство. Социалнопедагогическа и емоционална адаптация на детето в приемното семейство. Кризисни ситуации и педагогически модели за овладяване и позитивиране на кризисни моменти от приемното семейство. Трансформация на мотивационната обосновааност у кандидат-приемните родители. Система за подкрепа на приемна грижа – консолидация и ключови роли на биологичното семейство, приемното семейство, приятелски кръг на детето, институции, общност, медии, църква. Влияние на култура и етническа принадлежност върху развитие на приемната грижа. Биологичното семейство в системата на приемна грижа. Обучителна програма на кандидати за приемни родители. Промени в живота на приемното семейство при обгрижване на дете с увреждане.

Технология на обучението: Обучението включва лекции и семинарни упражнения. Организиран се групови дискусии по проблеми за функционирането на приемното семейство. Включват се интерактивни методи: решаване на социалнопедагогически казуси; ролеви игри за осъзнаване ролята на субектите в приемния процес. Организиран се беседи на студентите със социални работници от Екип „Приемна грижа”, Отдел „Закрила на детето”, с приемни родители. Студентите се запознават с информационната, превантивната и реинтегративната сфера на приемната грижа.

Контрол и оценяване: Изпитът е писмен по темите от обучителния курс. Окончателната оценка се формира на базата на текущата оценка от представянето на знанията от студента през семестъра и оценката от писмения изпит.

ОСНОВИ НА СОЦИАЛНАТА РАБОТА

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 2 Л+1СУ+0ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Лектори:

доц. д-р Виктория Бойкова Сотирова, гл. ас. д-р Мария Стойкова, катедра „Медико-социални науки”

Анотация:

Курсът по “Основни на социалната работа” е избираема дисциплина от учебния план на специалност „Социална педагогика” и е въвеждащ и основополагащ за обучението по проблемите на социалната дейност, социалната работа и социалната политика. В него се разглеждат базовите понятия, подходи и методи на социалната работа, закрила и подкрепа като се обсъждат връзките между тях и социалното управление, политика и мениджмънт.

В курса се разглежда същността, проблемите и перспективите за развитие на социалната работа. Акцентира се на видовете закрили и подкрепи при работа с индивиди, семейства и групи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната дисциплина се цели студентите да усвоят система от базови знания и умения за социалната дейност в двете ѝ основни направления – социална работа – социална закрила и подкрепа, и социално управление.

С лекциите се цели студентите да получат първоначална информация за областите, нормативната база, организацията и управлението на социалната работа в страната, да се подчертаят и обосноват нейните характерни елементи и на тази основа да се опишат по-подробно отделните елементи и подсистеми на социалната система за закрила на лицата и семействата. Най-голямо внимание ще бъде отделено на непосредствената социална работа – закрила и подкрепа (социално подпомагане и закрила на децата в риск).

Със семинарните упражнения се цели студентите активно да се запознаят с общите и частни характеристики на социалната работа и в частност – на социалната закрила и подкрепа. Ще се обсъдят и методите, средствата и начините за социална подкрепа в работата с различните групи бенефициенти, като се постави акцент на подкрепата, предоставяна на децата в риск.

Технология на обучението:

В лекционния курс се използва комплексен, общосистемен подход, с анализиране на общото и частното в социалната работа, на нейните позитивни и негативни характеристики. У студентите се изгражда критично отношение към разработването и реализирането на социалната работа.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от тестове и представени теоретични разработки.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

РАБОТА С ДЕЦА В РИСК ОТ РОДИТЕЛСКО ОТЧУЖДЕНИЕ

ECTS кредити: 5.0

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори:

Доц. д-р Юлиана Ковачка, ас. Богомила Радойчева

Катедра „Социална педагогика“

Седмичен хорариум: 0Л+0СУ+3ПУ

Вид на изпита: т. о.

Анотация:

Учебната дисциплина „Работа с деца в риск от родителско отчуждение“ е значим за професионалната подготовка на социалните педагози, тъй като дава възможност за усвояване на практически умения за работа с деца на разведени/разделени родители, при които се отчита риск от родителско отчуждение или вече налично такова.

Фокусът е върху динамиката на конфликтните отношения в семейството и различните фактори, допринасящи за отчуждение на детето от единия му родител поради конфликт на лоялност към другия родител. Акцентираща се върху нарушената връзка дете – родител, правата на децата, последиците спрямо емоционалното състояние и социалното развитие на децата, които поради влошените взаимоотношения между родителите им се чувстват раздвоени.

Целта на обучението по учебната дисциплината е студентите да се запознаят със същността на синдрома за родителско отчуждение, да усвоят умения за разпознаване сигналите и индикациите за родителско отчуждение, как се работи за превенция на отчуждението, а също и за преодоляването му, как да включват цялото семейство в процеса на работа при социалнопедагогическото консултиране.

Основни задачи на обучението по дисциплината са:

- студентите да усвоят теоретични знания за същността на Синдрома на родителско отчуждение и практически умения за работа с деца, които са отчуждени от единия си родител
- студентите да изградят умения за оказване на подкрепа и заемане на неутрална позиция при работата с детето и неговите родители
- студентите да усвоят знания и умения за взаимодействие с различни институции с цел защита на най-добрия интерес на детето.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обучението по дисциплината включва анализирането на основните проблеми: Същност на “синдром на родителското отчуждение“ – терминологични уточнения; организации, работещи с деца и родители за преодоляване на родителско отчуждение; конструктивни подходи, използвани при работата с деца и родители; фактори, влияещи върху връзката дете-родител; стратегии за справяне с проблеми при комуникацията специалисти – дете - семейство; медиацията като ефективен подход при разрешаване на конфликти; ролята на синдрома за родителско отчуждение в правната система.

Технология на обучението:

Използват се съвременни информационни технологии, презентации, видео материали. Задават се задачи, които илюстрират в практико-приложен аспект изучаваната проблематика. През семестъра се провеждат текущи контролни работи (под формата на разнообразни екипни и индивидуални задачи), разработват се учебни проекти.

ПЕДАГОГИКА НА СВОБОДНОТО ВРЕМЕ

ECTS кредити: 5.0

Вид на дисциплината: избираема

Форма на проверка на знанията: т. о.

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“,
Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Вира Цветанова

Седмичен хорариум: 2Л+0СУ+1ПУ

Вид на изпита: писмен – т. о.

Анотация: Курсът на обучение по практикум „Педагогика на свободното време“ на студентите от специалност „Социална педагогика“ е насочен към: изграждане на професионална педагогическа компетентност за същността на свободното време на детето и ученика като педагогическа категория; за ефективно планиране, организация и реализация на дейности, свързани с пълноценното използване на свободното време на ученици в различните образователни етапи и степени в училищна и извънучилищна среда. Важна задача в подготовката на бъдещите социални педагози в рамките на практикума, е да бъдат анализирани и интерпретирани в теоретичен и практически аспект съвременните измерения на социалнопедагогическото понятие „свободно време“.

Съдържание на учебната дисциплина: Курсът на обучение дава възможност за ново педагогическо осмисляне на проблемите, свързани с реализацията и самореализацията на личността на детето и ученика в условията на свободното от активни учебни занимания време. Акцентите в учебната програма, са: същност на свободното време; изграждане на култура на свободното време; планиране и осъществяване на богата, емоционално наситена, съобразена с интересите на учещите се, дейност в извънкласни и извънучилищни условия; създаване на модерно и педагогически осмислено културно пространство за пълноценно използване на свободното време за цялостното личностно развитие на учещите се; изграждане на оптимални организационно-управленски модели за ефективна реализация на разнообразни дейности в свободното време на учещите се; формиране на умения и компетенции за ефективно прилагане на разнообразни форми, методи и средства за организиране на свободното от учебни занимания време.

Технология на обучението: Обучението се осъществява чрез лекции и практически упражнения. Методи на преподаване: лекция, беседа, дискусия, интерактивни методи - работа в екип, работа над учебни проекти, казуси, тренингови упражнения и др.

Контрол и оценяване: Учебните постижения на студентите през семестъра се оценяват с текуща оценка, която е резултат от анализа на цялостната активност на студента: план-сценарий за организиране на свободното време и учебен проект по проблем, свързан с организацията на свободното време.

ТРУДОТЕРАПИЯ И ИГРОТЕРАПИЯ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 0Л+0СУ+3ПУ

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: практическа задача

Методическо ръководство: катедра „Социална педагогика“

Лектор: доц. д-р Емилия Божкова, катедра „Социална педагогика“

Анотация: Практикумът е ориентиран към изграждане у студентите на професионални компетентности по отношение на двете целеви групи – деца и възрастни, нуждаещи от специална терапевтична грижа и образователно въздействие. Това е специалното основание за конструиране на учебното съдържание в две обособени части с оглед текущите или базисните нужди от игрова дейност, трудова дейност или съчетанието на двете.

Съдържание на учебната дисциплина: Практическото приложение на професионални компетентности за разработване и реализиране на активни трудови и игрови техники и методики за работа с деца и лица, нуждаещи се от грижа, подкрепа и образователно въздействие. Тематичният подбор предлага рефлексия на значимостта на игровата комуникация за реализиране широкоаспектния потенциал на играта в релациите дете – възрастен, дете – дете и осъществяване на деликатна, индиректна помощ и корекция при конкретни поведенчески проблеми. В игрова интеракция студентите са приканени към осъзнаване незаменимата роля на играта в постигане ефект на проблемно противодействие. Тренинговият формат стимулира усвояването на основни практически умения за игрова комуникация в групов и индивидуален план за постигане на терапевтичен ефект.

Технология на обучението и оценяването: Учебните цели и съдържание се реализират чрез практически упражнения и тренинги,

използват се подходящи презентации като се осигурява време за въпроси, предизвиква дискусии, решаване на казуси и др. Използват се индивидуална, групова и екипна организация на обучението, като последната е с приоритет. Паралелно с оценяването се изисква от студента да предлага своя и групова/екипна самооценка.

РАБОТА С НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ

ECTS кредити 5,0

Седмичен хорариум: 0Л+0СУ+3ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** т. о.

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“, Факултет по педагогика

Лектори: доц. д-р Юлиана Ковачка, ас. Снежана Поповска, катедра „Социална педагогика“

Анотация:

Описание на курса: Създаване на условия за изработване на професионални компетенции, организационни качества, социална рефлексивност при работа с неправителствени организации с идеална цел. Определяне, класифициране, регистриране на НПО. Ролята на НПО в развитието на гражданското общество и процесите на самоуправление..

Цел и задачи на курса: Студентите да разширят своя професионален и социален хоризонт чрез възможността за търсене на партньори за социално педагогическа дейност в обществото.

Методи на преподаване: Наблюдение, анкета, проучване на документи, теренна работа

Очаквани резултати: Придобиване на социални и професионални компетенции за работа с неправителствени организации.

СОЦИАЛНОПЕДАГОГИЧЕСКА РАБОТА С ЛИЦА, ЖЕРТВИ НА НАСИЛИЕ

ECTS кредити: 5.0

Форма за оценка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен изпит

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2 Л +0 СУ+ 1 ПУ

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“

Лектори: проф. д-р Васка Станчева-Попкостадинова, гл. ас. д-р Йоана Цветанова, катедра „Медико-социални науки“

Анотация: Насилието представлява сериозен общественоздравен проблем. В курса се представят отделните видове насилие; подходи за комплексна оценка на жертви на насилие и неговите последствия; умения за изработване на адекватна стратегия за професионално поведение при проучване и оценка на случаи на насилие, както и при психосоциални интервенции за жертвите на насилие. Основната цел е предоставяне на знания и изграждане на умения за работа с жертви на насилие, техните

семејства и разработване на програми за превенция.

Съдържание на учебната дисциплина: Теории за възникване на насилие. Типове насилие: характеристика и особености. Последствия от преживяно насилие: здравни, психосоциални, икономически. Координационен механизъм за действие при случаи на насилие над деца. Процедури за оценка. Формулировка по случай на насилие. Терапевтични подходи при работа с деца и жени, преживели насилие. Кризисна интервенция при деца и жени, жертви на насилие. Кризисни центрове- структура и програми. Социално-педагогическо консултиране при деца и жени, жертви на насилие. Мултидисциплинарен екип за работа с деца и жени, преживели насилие. Превенция на насилие: Интерсекторен подход за превенция на насилие. Препоръки на СЗО.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на аудио-визуални средства, видеоматериали. Практическите упражнения включват работа по случай, видеоанализ, ролеви игри, изработване програма за интервенции при отделните видове насилие над деца и жени. При възможност, практическите упражнения се провеждат в акредитирани бази за практическо обучение.

Окончателната оценка се формира от посещение на лекции и практически упражнения, подготовка и участие на студентите в практическите упражнения, представени теоретични разработки и проучвания и оценката от изпита.

СТАНДАРТИ ЗА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 2Л+0СУ+1ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектори: доц. д-р Виктория Бойкова Сотирова, гл. ас. д-р Мария

Стойкова, катедра „Медико-социални науки”

Анотация:

Учебният курс по „Стандарти за социални услуги“ е избираема дисциплина, предназначена за студенти от специалността “Социална педагогика”. Учебният материал отговаря на изискваният за придобиване на теоретични знания и практически умения за социално-педагогическа работа с деца, които са заложили в квалификационната характеристика на специалността.

В курса се разглеждат социалните услуги, предоставяни в общността и в специализирани институции в Република България като от една страна се извежда законово- правната рамка за предоставянето им, а от друга, регламентите за качество и контрол на предоставяне на социалните услуги (на национално и местно ниво), и мерките за тяхното функциониране. Акцент в учебната дисциплина се поставя на критериите и стандартите за

социални услуги, съгласно българското законодателство, в частност на критериите и стандартите за социални услуги за деца.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната дисциплина има за цел студентите да усвоят система от базови знания и умения за стандартите за социални услуги в Република България.

С лекциите се цели, студентите да се запознаят със: същността и основните характеристики на социалните услуги; стандартите за социални услуги в Р. България и формират умения за: наблюдение; причинно-следствен анализ; оценка на стандартите на социалните услуги, които се явяват „базова рамка” за формиране на практически умения за социално-педагогическа работа с деца.

С практическите упражнения се цели студентите да формират знания и умения за стандартите за социални услуги, предоставяни в общността и в специализирани институции, които да са в основата на формирането на нови знания и компетентности.

Технология на обучението:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали за онагледяване. Широко се застъпват и лекцията, дискусията, студентските дебати и др.. Практическите упражнения се провеждат както в осигурени за целта социални институции, предоставящи социални услуги, така и в аудиторни зали, където чрез използване на документи, материали и др. източници, се изготвят и защитават постери-колажи, разкриващи същността на стандартите на социални услуги за деца.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от тестове и представени теоретични разработки.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

СУПЕРВИЗИЯ В СОЦИАЛНОПЕДАГОГИЧЕСКАТА РАБОТА С ДЕЦА

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2Л+0СУ+1ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: гл. ас. д-р Мирела Кючукова, катедра «Социална педагогика»

Анотация:

Курсът "Супервизия в социалнопедагогическата работа с деца" е ценен за професионалната подготовка на социалните педагози. Прилагането на супервизията за хора, работещи с хора е съвременен и ценен ресурс за подкрепа на специалистите в работа по случай, съветване и обучение, разяснения относно нормативни документи,

подобряване ефективността на екипната работа и намаляване на личния и професионален стрес.

Целта на обучението по дисциплината е студентите да се запознаят със процеса на супервизията, прилагана за специалисти, осъществяващи социалнопедагогическа работа с деца, рамката в която се осъществява, възможностите и за прилагане и потенциала за подкрепа.

Основни задачи на обучението по дисциплината са:

- студентите да усвоят на теоретично и практично ниво основните закономерности в процеса на супервизията и потенциала и за осъществяване на професионална и лична подкрепа.

- студентите да изградят умения за поведение в процес на супервизия, да осъзнават ролята на процеса и ползите му за социалнопедагогическата им практика.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обучението по дисциплината включва анализирането на основните проблеми: Същност на супервизията, условия и етапи на провеждането ѝ, видове супервизии – индивидуални и екипни, техники на супервизиране, възможности на супервизията и нейните ограничения, ролята на супервизирания за ефективността на процеса, прилагане на супервизията, чуждестранния опит, организация и методическо обезпечаване на процеса.

Технология на обучението:

Лекционният курс поставя теоретичните основи на обучението по дисциплината. Използват се съвременни информационни технологии, презентации, видео материали. Задават се задачи, които илюстрират в практико-приложен аспект изучаваната проблематика. През семестъра се провеждат текущи контролни работи (под формата на разнообразни екипни и индивидуални задачи), разработват се проекти, студентите се включват в интерактивни методи на обучение. Изпитът включва писмена разработка на въпроси по ключовите ядра на дисциплината. Окончателната оценка е на основата на текущия контрол и изпитната оценка.

ЕМОЦИОНАЛНАТА ИНТЕЛИГЕНТНОСТ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2Л+0СУ+1ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори:

Доц. д-р Юлиана Ковачка, ас. д-р Лилия Стоянова, катедра „Социална педагогика“

Анотация:

В учебната дисциплина "Емоционалната интелигентност на педагогическите специалисти" Разглеждат се същността и характеристиките на емоционалната интелигентност, касаещи комуникативните компетентности на педагогическите специалисти – самооценка, самоконтрол, емпатия, мотивация и социална адаптация. Чрез обучението у студентите се формират умения за успешна работа в екип, за партньорство с други педагогически специалисти и активно участие в дейности за преодоляване на конфликти в трудното учителско ежедневие, както и дейности за превенция на агресията, насилието и тормоза; взаимодействието с други педагогически

специалисти за създаване на образователни възможности при интеграцията на деца/ученици, поемане на допълнителни отговорности, свързани с вземане на решение в условията конфликти и стрес и др. Обучението обхваща процесите на овладяване на емоционални реакции при формирането на характери в образователната среда и извън нея и включват сложната последователност от техники и методи на различните типове поведение в определени действия за достигане до хармонични отношения.

Целта на обучението по дисциплината е студентите да се добият основни познания за емоционалната интелигентност при разчитането на разнообразни емоционалните реакции и въз основа на придобитите умения и овладените техники за справяне с тях.

Основни задачи на обучението по дисциплината са:

- Студентите да усвоят на теоретично и практично ниво основните компоненти на емоционалната интелигентност, за да ги прилагат в ежедневието при работа с хора;
- Да се изградят умения за управление на собственото си емоционално състояние, с цел недопускане на конфликти и установяване на хармонична професионална среда и лична подкрепа.
- Да се изградят успешни комуникативни способности и поведения в процеса на социална адаптация на младите хора.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обучението по дисциплината включва анализирането на основните проблеми:

Ролята на емоционалната интелигентност за установяване на хармония сред училищната общност. Намаляване на риска от агресия, предотвратяване на насилието чрез основни познания за психологинчните нагласи, видовете темперамент и особеностите на личността в различните делови и ежедневни ситуации. Акцент върху професионалните конфликти между деца, родители, учители и тези с ръководния персонал, както и стратегическите подходи и техники за разрешаване на прояви на агресия, насилие и тормоз. Същност на емоционалната интелигентност, характеристики, компоненти.

Ролята на себепознанието при вземането на жизнено важни решения. Лидерство и себепознание. Позитивните хора и техните характеристики. Управление и контрол на емоциите. Аспекти на емпатията.

Технология на обучението: В интерактивен формат, съчетаващ *лекционна част с мултимедийни демонстрации*. Чрез средствата на информационните технологии, се акцентира на *евристичните и изследователски методи* за постигане на съзнателно творческо мислене за развитие на нови идеи. Формата за оценяване е текуща през семестъра – чрез контролни работи, екипни и индивидуални задачи и финален изпит - писмена разработка на въпроси по ключовите ядра на дисциплината. Окончателната оценка е на основата на текущия контрол и изпитната оценка.

РАБОТА С РЕЛИГИОЗНИ ОБЩНОСТИ

ECTS кредити: 4.0

Седмичен хорариум: 0Л+0СУ+3ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: гл. ас. д-р Мирела Кючукова, катедра „Социална педагогика“

Анотация:

Курсът "Работа с религиозни общности" е част от професионалната подготовка на социалния педагог и е в контекста на задълбочаване познанията му за общностите и специално тези, които са формирани под влиянието на определени религии. Съвременния свят е маркиран от процесите на глобализация, засилване на индивидуализма и плурализма, но също така се наблюдава и създаване на нови обединения на хора на базата на религиозните вярвания. В религиозните общности съвременния човек споделя, общува, живее по определени общи за общността закони, намира утеха от проблемите си и подкрепя в трудни моменти. За социалния педагог е важно да познава ключови характеристики на религиозните общности и да използва потенциалът им в оказваната от него социалнопедагогическа подкрепа на деца и възрастни.

Цел на дисциплината е да подпомогне практическата работа на социалния педагог с религиозните общности за осъществяване на ефективна социалнопедагогическа подкрепа на деца и възрастни.

Основни задачи на обучението по дисциплината са:

- Студентите да придобият практически знания и умения за работа с религиозни общности, да познават тяхната структура, модели на поведение, възможности за подкрепа на човека и потенциал за подпомагане на социалнопедагогическата работа.
- Социалните педагози да изградят личностни компетенции за общуване с религиозно различни хора, да уважават техните вярвания и начин на живот и да осъществяват пълноценно и ефективно общуване за общество основано на емпатия и разбиранелство.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обучението по дисциплината включва: дефиниране на понятието общност, характеристики на общността и социалнопедагогическия потенциал на общността за подкрепа на деца и възрастни, основни религиозни общности в България, характеристики на религиозните общности – вярвания, нагласи, начин на живот, възможности на религиозната общност за социална подкрепа на човека, механизми за осъществяването ѝ, проблематични религиозни общности, социалнопедагогическа подкрепа на хора, попаднали в религиозни общности с деструктивен характер.

Технология на обучението:

Лекционният курс поставя теоретичните основи на обучението по дисциплината. Използват се съвременни информационни технологии, презентации, видео материали. Задават се задачи, които илюстрират в практико-приложен аспект изучаваната проблематика. През семестъра се провеждат текущи контролни работи (под формата на разнообразни екипни и индивидуални задачи), разработват се проекти, студентите се включват в интерактивни методи на обучение. Изпитът включва писмена разработка на въпроси по ключовите ядра на дисциплината. Окончателната оценка е на основата на текущия контрол и изпитната оценка.

ПСИХОСОЦИАЛЕН ТРЕНИНГ

ECTS кредити: 4.0

Седмичен хорариум: 0Л+0СУ+3ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“

Лектор: гл. ас. д-р Симона Николова, катедра „Психология“

Анотация: Дисциплината „Психо-социален тренинг“ е насочена към развитие на личностни и социални умения. Фокусира се върху изучаването на психичните процеси, изграждането на компетенции за ефективна комуникация, емоционална интелигентност, управление на конфликти, групова динамика и работа в екип. Участниците придобиват знания за психологическите и социални аспекти на междуличностните взаимоотношения, както и умения за саморефлексия и личностно израстване.

Съдържанието на учебната дисциплина: Програмата подготвя студентите да придобият знания и да формират психологически умения у себе си, да разкрият връзката - от една страна - между посочения проблем и проблема, стоящ зад искането, както и лични аспекти като темперамент, характер, тревожност, агресивност и др., които обуславят вътрешно напрежение, което се отразява в неадаптивни поведенчески модели и междуличностни конфликти, които допълнително изострят емоционалния дистрес на индивида. Обучението включва ролеви игри, групови дискусии, казуси и симулации, които насърчават активното участие и прилагането на наученото в реални ситуации. Курсът набляга на изграждането на умения за работа с индивиди и групи, както и на сътрудничество с родители, учители и други специалисти.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* на студентите се изразява, чрез активното участие и обсъждане на проблемите от лекционния курс, анализ на практически казуси, дискусии, работа с методики. *Извънаудиторната заетост* на студентите се изразява в самоподготовка, рефериране на литературни източници, разработване на курсови задания, есета по теми, свързани с личен опит и наблюдения; водене на групов процес, умения за активно слушане, анализ на казуси и др. Оценяването на резултатите на студентите се извършва съгласно ECTS. Крайната оценка за курса се формира в края на курса въз основа на оценката на писмен изпит на две теми от съдържанието на курса, както и въз основа на оценката на самостоятелната (извънкласна) работа на студента. Крайната оценка по курса се базира на сумата от текущата оценка и оценката от финалния изпит.

ОБРАЗОВАТЕЛНА МЕДИАЦИЯ

ECTS кредити: 4.0

Седмичен хорариум: 0Л+0СУ+3ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: доц. д-р Юлиана Ковачка, ас. Снежана Поповска, катедра „Социална педагогика“

Анотация:

Курсът „Образователна медиация“ е ценен за професионалната подготовка на социалните педагози. Прилагането на медиация в училищна среда представлява съвременен и ценен ресурс за решаване на конфликти между ученици, учители и ученици, както и за подпомагане комуникацията с родители и общност. Курсът предоставя знания и умения за превенция и конструктивно управление и справяне с

конфликти, подобряване на екипната работа в училище и намаляване на напрежението в училищната среда.

Целта на обучението по дисциплината е студентите да се запознаят с ролята на образователния медиатор, като посредник в процесите на комуникация между ученици, родители, училище и общност, както и с принципи и рамката за практическо прилагане на медиацията.

Основни задачи на обучението по дисциплината са:

- студентите да усвоят на теоретично и практично ниво правната и социалната рамка на медиацията в образованието;
- студентите да овладеят техники и стратегии за превенция и решаване на конфликти;
- студентите да формират умения за междуличностна комуникация, компетентности за работа в екип и партньорство между институциите;
- студентите да изградят ефективно поведение в процес на медиация и да осъзнаят ползите от нейното прилагане в училищна среда.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обучението включва анализ на основни проблеми и теми като:

- Същност и принципи на образователната медиация;
- Условия и етапи на медиационния процес;
- Техники и стратегии за образователната медиация;
- Роля на медиатора и участниците за ефективността на процеса;
- Приложение на медиацията в училищната среда;
- Международен опит и добри практики;
- Организация и методическо обезпечаване на процеса.

Технология на обучението:

Лекционният курс поставя теоретичните основи на обучението по дисциплината. Използват се съвременни информационни технологии, презентации, видео материали. Студентите изпълняват практически задачи и казуси, участват в ролеви игри и интерактивни методи на обучение, които илюстрират в практико-приложен аспект изучаваната проблематика. През семестъра се провеждат текущи контролни работи (под формата на разнообразни екипни и индивидуални задачи), разработват се проекти, студентите се включват в интерактивни методи на обучение. Крайната оценка се формира на базата на текущия контрол и изпитна разработка на ключови теми по дисциплината.

РАБОТА ПО ИНДИВИДУАЛЕН СЛУЧАЙ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 0+0+3 пр.

Форма на проверка на знанията: т. о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Лектор: доц. д-р Виктория Бойкова Сотирова, катедра „Медико-социални науки”

Анотация:

Учебният курс по „Работа по индивидуален случай“ е избираема дисциплина (практикум), предназначен за студенти от специалността “Социална педагогика”. Учебният материал (практически задачи и

упражнения) отговаря на изискванията за придобиване на практико-приложни умения за работа с деца, заложили в квалификационната характеристика на специалността.

В практикума, студентите формират основни умения за работа по случай, като се акцентира на спецификата на работата по случай с деца, реализирана в различните социални институции.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебният практикум има за цел да формира в студентите система от базови практически знания и умения за работа по индивидуален случай, които да са в основата на формирането на нови знания и компетентности.

Съдържанието и структурата на практическия курс чрез различните проблематики, актуални по своята същност, и формулираните структурни задачи, целят създаване на максимални възможности за активизиране на самостоятелната и изследователската работа на студентите.

Технология на обучението:

Практическите упражнения целят да формират набор от знания и умения за работа по индивидуален случай като насърчават изследователската дейност, допринасят за повишаване на асертивността и положителната самооценка на студентите.

Практическите упражнения се провеждат както в осигурени за целта социални институции, предоставящи социални услуги (където да се наблюдава в реална среда работа по индивидуален случай), така и в аудиторни зали, където чрез използване на документи, материали и др. източници, се изготвят и защитават постер-колажи, разкриващи същността, целта, задачите, принципите и ценностите на работата по индивидуален случай; формират се знания и умения за фазите на работа по индивидуален случай чрез влизане на всеки студент в психодраматична роля по зададени казуси; изготвят се протоколи по казусите, които се оценяват и допринасят за формирането на крайната текуща оценка.

ПРОФЕСИОНАЛНО ОРИЕНТИРАНЕ НА ДЕЦА В РИСК

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 1Л+ 1СУ+0ПУ

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: катедра „Социална педагогика“

Лектор: доц. д-р Емилия Д. Божкова

Анотация: Очаква се студентите да изграждат компетенции за професионално ориентиране на деца в риск на възраст от 7 до 18 години, които в условията на социално-икономически кризи са сред най-уязвимите групи, сериозно заплашени от бъдещи шокове на пазара на труда, от безработица и бедност. Целевата група е диференцирана като деца, живеещи в семейства в риск – социално слаби и неграмотни и живеещи на прага на бедността; деца от семейства с един родител и такива настанени за отглеждане в семействата на свои близки; деца, застрашени и вече отпаднали от образователната система; деца, с отклоняващо се поведение; деца от малцинствен произход. Общият контекст за работа с тази целева група е

свързан с основните специализирани дейности по професионално ориентиране – информиране, диагностика и консултиране. Специален акцент е ранното професионално ориентиране. Целта на усвояването от студентите психолого-педагогически технологии е да подпомагат подрастващите в откриването на възможно най- подходящата за тях област на професионално развитие, видовете професии, училищата, в които се придобиват професионални качества, както и възможности професиите да бъдат практикувани.

Съдържание: Социално-икономически и културологични аспекти на професионалното ориентиране на деца в риск. Теоретични основи и практически проблеми на професионалното ориентиране. Теории и модели за разбиране на професиите, кариерата, професионалното – кариерното развитие. Специализирани дейности по професионалното ориентиране на деца в риск – информиране, диагностика, консултиране. Психологически подходи и социално-педагогически технологии за работа с деца в риск. Основни аспекти на мениджмънта на професионалното ориентиране за деца в риск.

Технология на обучение и оценяване: Обучението е проактивно при лекциите, а при семинарите се изисква се работа в малки групи. Студентите са стимулирани да имат предварително четене по основни теми и проблеми от съдържанието на курса като това се гарантира от предвидените часове в извънаудиторната заетост. Активността на студентите се реализира в дискусии и презентирание на общи проекти. Оценяването е трикомпонентно – тест, разработване на есе или реферат и защита на екипен проект.

СОЦИАЛНОПЕДАГОГИЧЕСКА РАБОТА С ЛИЦА СЪС ЗАВИСИМО И АГРЕСИВНО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2Л+1СУ+1ПУ

Форма на проверка на знанията: т. о., изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор: гл. ас. д-р Мирела Кючукова, катедра „Социална педагогика”

Анотация:

Дисциплината е включена като задължителна в учебния план за студентите от специалност Социална педагогика и е мотивирана от голямата необходимост на нашето съвремие да се проучи генезиса на явленията «зависимост» и «агресия»,

«зависимо» и «агресивно» поведение като социални проблеми и възможностите за реализиране на диагностика, превенция, и адекватна социално-педагогическа работа. В хода на обучението си студентите придобиват компетенции, подпомагащи

професионалната им реализация. Формират се и се развиват основни социални умения за консултиране на групи, семейства, индивиди, имащи нужда от квалифицирана социалнопедагогическа помощ, умения за анализ и вземане на релевантни решения при социалнопедагогически ситуации, свързани с различните видове зависимости и проявата на агресивно

поведение, умения за решаване на казуси, инциденти и др., практически умения и ценностни нагласи, свързани с разработване на проекти за целенасочена социалнопедагогическа работа с лица със зависимо и агресивно поведение

Съдържание на учебната дисциплина:

Зависимост. Зависимо поведение. Видове зависимости. Идентификация на зависимото поведение. Маркери. Агресия, агресивност и агресивно поведение. Основни теоретични направления за изследване на агресията. Дефиниране на агресията. Видове агресия. Фактори детерминиращи зависимото и агресивно поведение. Възрастови особености в развитието. Алкохолна зависимост. Хазартна зависимост. Наркотична зависимост. Интернет зависимост. Модерните зависимости. Проявления, фактори които ги детерминират. Възможности за социалнопедагогическа работа с лица със конкретна зависимост. Агресията в училище. Прояви и характеристики. Диагностика и редуциране на агресивното поведение. Стратегии за намаляване на агресивното поведение. Превенция на агресивното поведение. Агресивност и възпитание. Социалнопедагогически технологии и практики за корекция на агресивността. Съвременни методи за социалнопедагогическа работа с лица с агресивното поведение. Добри практики за социалнопедагогическа работа с лица със зависимо и агресивно поведение. Дизайн на средата интегрираща добрите практики.

Технология на обучението:

Прилагането на съвременните диалогични и интерактивни методи на обучение приоритетно в рамките на упражненията, но и по време на лекциите дава възможност за усъвършенстване на интелектуалните и практическите умения на студентите. Решаването на конкретни проблемни и практически задачи пряко свързани с практиката възможност за пълноценното развиване не ключовите и професионалната компетентности на студентите. Създаването на творческа атмосфера чрез използването на възможностите на диалоговите и ситуативни методи в обучението, анализът на различни казуси и инциденти от практиката създава възможности за осъзнаване на професионалните роли. Регулярно се диагностицират постиженията на студентите (контролни работи, тестове и практически задачи) и резултатите се организират в портфолио, което е в основата на формирането на текущата оценка. Обучението е организирано така, че да се реализира преход от стандартните платформи за управление на учебно съдържание към системи базирани на споделяне и изграждане на портфолио, като се използват възможностите на конкретна електронна среда за споделена работа.

ОБРАЗОВАТЕЛНИ НЕРАВЕНСТВА И ДИСКРИМИНАЦИЯ

ECTS кредити: 3.0

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектори:

Доц. д-р Юлиана Йорданова Ковачка,

катедра „Социална педагогика”

Седмичен хорариум: 2Л.+1СУ+0ПУ.

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Целта на конкретната учебна дисциплина е опознаването на същността и спецификата на проявление на образователните неравенства. Спецификата и формите на проявление на дискриминация. Учебната дисциплина позволява обучаваните да подхождат към разглеждането на различни социалнопедагогически проблеми. Семинарните занятия дават възможност на студентите да се запознаят с основни понятия в социалнопедагогическата сфера не само чрез техните определения, но и чрез съотнасянето им с други понятия и техни групи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и специфика на проявление на образователните неравенства. Диференциране на индикатори за измеримост. Равен достъп до образование. Причини за необхващане и напускане на образователната система. Същност на дискриминацията и форми на проявление.

Технология на обучението:

Обучението включва лекции и семинарни упражнения, в рамките на които чрез съчетание на традиционни и интерактивни методи се усвоява предвиденото учебно съдържание. В края на семестъра студентите завършват с изпит.

СОЦИАЛНОПЕДАГОГИЧЕСКА РАБОТА С МЛАДЕЖИ

ECTS кредити: 4.0

Вид на дисциплината: избираема

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“,

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Вира Цветанова, катедра „Социална педагогика“

Седмичен хорариум: 2Л+1СУ+0ПУ

Вид на изпита: писмен

Анотация: Учебният курс по “Социалнопедагогическа работа с младежи” е включен като избираема учебна дисциплина в учебния план на специалност „Социална педагогика“. Представени са основните компоненти на системата от знания, умения и компетенции, необходими на студентите от специалността с цел успешна професионална реализация като социални педагози. Курсът на обучение насочва към професионализация на подготовката им, осигурява конкретност на процеса на обучение и се основава върху водещи постановки в редица области на научната проблематика - социалната педагогика, социалната психология, социология на младежта, право, медицина и пр.

Съдържание на учебната дисциплина: Науката за младежта – същност и специфики, основни цели и задачи. Функции на науката за младежта: прогностична, критична, практическа. Явлението „юношество“ и понятиятното му отражение. Теории за юношеската възраст. Антропологическа периодизация. Социално-психологическа периодизация. Био- психосоциални проекции на юношеското и младежкото развитие. Психологически особености на юношите и младежите с девиантно поведение. Понятието „поколение“ като социално-историческо явление. Възрастови особености на юношеството и младежката възраст като период от развитието на личността. Етика, етикет, нетикет – понятийна същност и взаимовръзки. Етикет и възпитание в контекста на младежките субкултури. Социално-образователни проблеми на младежите в национален и международен план. Проблеми на достъпността на младежите до образование. Работещият студент: възможности и перспективи.

Технология на обучението: Основни форми на обучение са лекциите и семинарните упражнения. В рамките на обучението се прилагат интерактивни методи, демонстрация, дискусия, работа в екип, практическа работа над казуси и литературни източници, разработване на учебни проекти.

Контрол и оценяване: Учебните постижения на студентите през семестъра се оценяват с текуща оценка, която е резултат от анализа на цялостната активност на студента. Окончателната оценка се формира на базата на текущата оценка от представянето през семестъра и оценката от писмения изпит.

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В СОЦИАЛНАТА ПРАКТИКА

ECTS кредити 3,0

Седмичен хорариум: 0Л+0СУ+2ПУ

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: Катедра „Социална педагогика“; Факултет по педагогика

Лектор: гл. ас. д-р Радослава Топалска, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Анотация:

Съвременните концепции за модернизация на образованието изискват подготовката на бъдещите специалисти да е обвързана с изграждането на определени компетентности. Основна роля при формирането им, заемат едни от най-бързо развиващите се технологии - информационните. Ставайки неделима част от функционалната грамотност на съвременния човек, познаването им се изисква от всеки конкурентно-способен специалист.

Според Стратегията за ефективно прилагане на информационните и комуникационни технологии в образованието и науката на Република България (2014- 2020 г.), съществени за ефективното прилагане на технологиите се оказват не само ИКТ инфраструктурата, но също и уменията да се бори с нея, съответните административни и нормативни процедури, както и наличието на адекватно модерно образователно и научно съдържание и информация.

Съдържание на учебната дисциплина: Видове операционни системи. Специфика на различните версии на операционната система Windows. Управление на системата. Работа с файлове и папки. Програми за текстообработка. Въведение в Microsoft Word, стандартни и индивидуални настройки. Работа с текстови файлове. Форматиране на текстове. Настройване на знаци, абзаци и страници. Подготовка за печат. Електронни таблици. Запознаване с Microsoft Excel. Въвеждане на съдържание и обработка. Форматиране на електронни таблици. Области от клетки. Адресиране. Формули. Функции. Диаграми. Обработка на данни. Компютърни презентации. Използване на Microsoft PowerPoint. Въведение в Microsoft Publisher. Персонализиране на публикации. Работа с Интернет – търсене на информация. Електронна поща. Работа с интерактивна бяла дъска.

Технология на обучението: В процеса на обучение студентите трябва: да се запознаят с възможностите за използване на информационните технологии и прилагането им в работата на социалния педагог; да познават възможностите и характеристиките на изучаваните програмни продукти; да

овладеят функциите им и да се ориентират в конкретен случай кой продукт за какво да използват; Да подготвят собствено портфолио, съдържащо проекти, разработени с помощта на информационните технологии.

По учебен план крайната оценка е текуща, поставя се в края на семестъра. Тя е сбор от посещение на практически занятия, от подготовката и активното участие на студентите в аудиторните дейности, от самостоятелната работа, представените разработки и материали от извънаудиторната заетост.

РАБОТА С ДЕЦА И ЮНОШИ, ЛИШЕНИ ОТ РОДИТЕЛСКИ ГРИЖИ

ECTS кредити: 3,0 **Седмичен хорариум:** 0Л+0СУ+2ПУ

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: Катедра „Социална педагогика” Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика”

Анотация:

Практическите занятия дават възможност на студентите да се запознаят с целта на създаване, основните дейности, предлаганите услуги, организирането и осъществяването на работата в дома за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа, да се запознаят с основните положения (принципите), от които се ръководи дейността на тази и други институции за работа с деца, лишени от родителска грижа. Упражняват се в проучване личността и потребностите на децата, лишени от родителска грижа, в прилагане на адекватни на развитието им методи и средства на взаимодействие и въздействие. В тази връзка студентите се учат да участват в прилагането на технологии за индивидуална и групова работа с децата.

Съдържание на учебната дисциплина:

Институции, работещи с деца, лишени от родителска грижа. Запознаване с нормативната уредба на ДДЛРГ. Методи и форми на работа с родителите. Методи и форми на работа с представители на общински и неправителствени структури. Права и задължения на децата в социално-педагогическите институции. Превантивна дейност. Корекционно-възпитателна дейност. Форми на самоуправление. Реинтеграция на децата в семейството. Приемни семейства.

Технология на обучението:

Обучението включва практически упражнения. Окончателната оценка се формира от оценките от: посещение на практически упражнения, подготовка и участие на студентите в организирането и участието на разнообразни инициативи при взаимодействието с децата и качество на извършената самостоятелна работа.

ПРОСОЦИАЛНО МОДЕЛИРАНЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 0 Л+0 СУ+2 ПУ

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: Катедра „Социална педагогика” Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика”

Анотация:

Практическите занятия дават възможност на студентите да свържат изграждането на общественосъобразен модел на поведение с познавателно-поведенческият подход, да упражнят умения за изграждане на модел на поведение, умения за преодоляване на противообщественото поведение, както и да изграждат умения у други лица. Да се запознаят с принципите на просоциалното моделиране, които са ръководни в дейността на служителите в различни социалнопедагогически институции. Студентите се учат да участват в прилагането на технологии за индивидуална и групова работа за въздействие.

Съдържание на учебната дисциплина:

Просоциално моделиране-същност и основни послания. Принципи

в изграждането на общественосъобразен модел на поведение. Общественосъобразен модел в контекста на общественополезния труд и доброволчеството. Социалният педагог-общественосъобразен модел за подражание. Основни подходи и програми за просоциално моделиране. Планиране на действия за ролево конкретно приложение и реализирането им в практиката. Преодоляване на съпротивата и подкрепа за промяна.

Технология на обучението:

Обучението включва практически упражнения. Окончателната оценка се формира от оценките от: посещение на практически упражнения, подготовка и участие на студентите в екипна работа, качество на разработените реферати и организирани обществени инициативи.

СОЦИАЛНОПЕДАГОГИЧЕСКА РАБОТА С ЕТНИЧЕСКИ ГРУПИ

ECTS кредити: 3.0

Вид на дисциплината: избираема

Форма на проверка на знанията: т. о.

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“,

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Вяра Цветанова, катедра „Социална педагогика“

Седмичен хорариум: 0Л+0СУ+3ПУ

Вид на изпита: писмен – т. о.

Анотация: Обучението по практикум „Социалнопедагогическа работа с етнически групи“ акцентира върху спецификите на професионалното взаимодействие и въздействие при работа с лица от различни етнически групи. Проблематизират се въпросите на културното различие и етнокултурното разнообразие, коментират се теории за етничността и интеркултурност, представят се психологическите аспекти на етнокултурните взаимодействия, очертават се проблемите при съжителството на културните различия в социалнопедагогическото

пространство. На тази основа се извеждат социалнопедагогическите подходи и стратегии за работа в културно хетерогенна среда. Основната цел е формиране у студентите на етнокултурна компетентност, включваща теоретични знания, практически умения и ценностни нагласи като предпоставка за осъществяване на ефективна комуникация и социалнопедагогическо взаимодействие с лица с различна етнокултурна принадлежност.

Съдържание на учебната дисциплина: Култура и межкултурни взаимодействия. Етичност и етнокултурна идентичност. Етнически стереотипи и предразсъдъци. Проблеми на социалнопедагогическата работа с етнически групи. Вариации на етнокултурното разнообразие в социалнопедагогическото пространство. Маргинализирани групи и малцинствена политика. Неравенство на шансовете в образованието. Етнокултурна педагогическа компетентност. Индивидуализация и диференциация на социалнопедагогическото взаимодействие в условия на етнокултурна хетерогенност. Социалнопедагогическо консултиране на лица с различна етнокултурна принадлежност. Социалнопедагогическа медиация при етнокултурни конфликти.

Технология на обучението: Обучението се провежда чрез практически упражнения. Използването на Power point presentation, позволява да се очертае ясно структурата на дискутираната тема, въпроси и проблеми, да се представят конкретни текстове за анализ, както и да се включи снимков и филмов материал. Упражненията ангажират студентите с решаването на казуси, проблемни ситуации, анализ на документи и др. **Методи** на обучение на студентите: беседа, дискусия по предварително поставен проблем или възникнал в хода на упражнението, евристично беседване, брейнсторминг, моделиране, демонстриране, анализ и обсъждане на проблемни ситуации, казуси, самостоятелна работа.

Контрол и оценяване: Учебните постижения на студентите през семестъра се оценяват с текуща оценка, която е резултат от анализа на цялостната активност на студента през семестъра във връзка с изпълнение на поставените текущи задания.